Murat Moralı
bağışıdır - 2012

500 KURUŞ
YIL 6
SAYI 2236.

ÇARŞAMBA
29
AĞUSTOS 1979

EKONOMİ
Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

A. Zagladin
A. Galkin - T. Timofeyev
İŞÇİ SINIFI
VE DÜNYA
DEVRİM SÜRECİ
184 sayfa 50 lira
konuk yayınları
P.K. 749 İSTANBUL

AP'li Bucak'ın evinde iki cinayet sanığı 8 otomatik tabanca ve 150 mermi ele geçirildi

● Urfa AP milletvekilinin evinde arama, Siverek'te dün meydana gelen bir cinayet üzerine yapıldı

Siverek (ANKA) — Urfa'nın Siverek ilçesinde Mehmet Uzun adlı bir kişiyi öldüren iki kişi, Urfa AP Milletvekili Mehmet Celal Bucak'ın evinde yakalandı. Bucak'ın evinde sıkıyönetim birliklerince yapılan aramada ayrıca 8 otomatik tabanca ile 150 mermi ele geçirildi.

Edinilen bilgiye göre, Siverek'te dün saat 12 sıralarında yolda yürümekte olan ve berber olduğu bildirilen Mehmet Uzun, iki kişinin açtığı yaylım ateşi ile ağır şekilde yaralandı. Mehmet Uzun Diyarbakır Devlet Hastanesine kaldırılırken yolda öldü. Olayın görgü tanıkları, Mehmet Uzunu vuran iki kişinin AP Milletvekili Mehmet Celal Bucak'ın evine sığınıklarını bildirdiler. Bunun üzerine eve baskın düzenleyen Sıkıyönetim Komutanlığına bağlı birlikler, evde olayın sanıkları Emin Beyazkar ve Sait Beyazkar adlı kişileri yakaladı. Evde yapılan aramada ayrıca 8 otomatik tabanca ve 150 mermi bulundu. İçişleri Bakanlığı yetkilileri olayı doğruladılar.

Bilindiği gibi, AP Milletvekili Mehmet Celal Budak, bir süre önce Urfa'da «Apocu» olarak tanınan bir grup tarafından ayağından yaralanmış, bu olaydan sonra, Urfa'da ve ilçelerinde Bucak'ın bağlı olduğu aşiret ile «Apocular» arasında sık sık çatışmalar meydana gelmişti.

Gözaltına alınanlar arasında, eşi ve evladı öldürülenler ile CHP'liler de bulunuyor

Ankara ve Sakarya'da 3 kişi öldü

● Paşabahçe Kavacık karakolunda dövülen iki CHP'li ağır yaralandı

● İstanbul'da başı kesik bir kadın cesedi bulundu

Haber Merkezi — Ankara'nın çeşitli yerlerinde meydana gelen olaylarda iki kişi öldü. Sakarya'da kapalı cezaevi nöbetçi erlerine yaylım ateşi açıldı. Jandarmaların «dur» ihtarına uymayan saldırgan, açılan ateş sonucu öldürüldü. İstanbul'da kesik başlı bir kadın cesedi bulundu. Samsun'da kahvenin taranmasıyla ilgili soruşturma sürdürülüyor.

ANKARA'DA

● Tuzluçayır Kartaltepe semtinde, önceki gece meydana gelen silahlı çatışmada, sağcı gruba mensup olduğu bildirilen Tahsin Öz adlı genç vurularak can verdi.

● Aydınlıkevler Battalgazi mahallesinde, dün sabaha karşı meydana gelen bir başka olayda ise, devriye gezen güvenlik kuvvetlerinin «dur» ihtarına uymayan Hüseyin Aras güvenlik kuvvetleri tarafından vurularak öldürüldü.

● Etlik Esentepe'de önceki gün komandolar mahallede ilerici olarak tanınan Ünal Karakuş adlı bir bekçiyi gece evine dönerken silahla ağır yaraladılar. Gülhane Askeri Hastanesine kaldırılan bekçinin sağlık durumunun iyi olduğu, saldırıyla ilgili olarak sağ eğilimli üç kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Aynı gün saat 16.00 sıralarında komandoların Eser-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

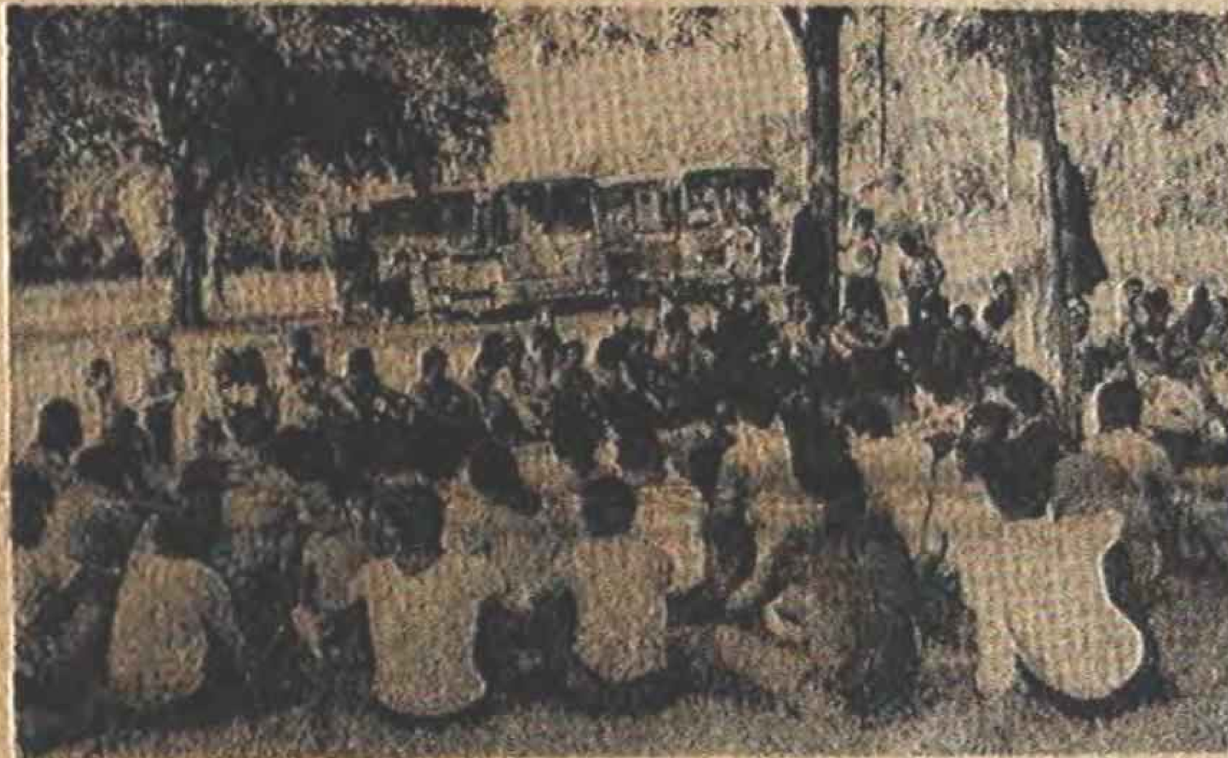
Bakanın görüştüğü heyeti sıkıyönetim gözaltına aldı

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığının 42 kişilik delegasyonu gözaltına alması Ankara'da 25, İstanbul'da 75 örgütçe kınandı

Ankara (Politika) — «Faşizme Karşı Savaşım Haftası» nedeniyle düzenlenen yürüyüş sonucu Ankara'ya gelen ve Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le görüşen 42 kişilik delegasyon görüşmeden sonra Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından gözaltına alındı. Sıkıyönetim yetkilileri yürüyüş kollarını karşılamak üzere Ankara sınırı dışına çıkan ilerici demokrat örgüt üyelerini ve yakınları faşist MHP'lilerce öldürülenleri taşıyan aracı Ankara'ya sokmadı. Eskişehir Valisi de geldikleri illere dönmekte olanların şehirden geçmelerine izin vermedi. Yürüyüşün temsilcilerin Başbakan Yardımcısı Çetin'le görüşmesinden sonra tam bir başarı ile sonuçlandığını kaydeden yürüyüş tertip komitesi gözaltında tutulan delegasyonun derhal salıverilmesini istedi.

«MHP ve ÜGD'nin kapatılması» istemini Başbakan Bülent Ecevit'e iletmek üzere Mersin, İzmit, Çanakkale ve İzmir'den yola çıkan 20'yi aşkın ilerici ilerici kuruluşla

(Devamı Sa. 7, Sü. 6'da)

● Antifaşist delegasyon Ankara'ya girişte bir süre bekletildi

İZLENİMLER

Önceki Gece Başkent...

● Süleyman COŞKUN

— Alo, sıkıyönetim komutanlığı mı efendim?

— Evet buyrun.

— Türkiye'nin dörtbir yanından gelen 15 otobüs dolusu ilerici demokrat insan var Ankara yakınlarında bekleyen. Bunların temsilcileri başbakan yardımcısı ile görüştükten sonra gözaltına alınmışlar. Emniyet müdürlüğü sıkıyönetimin emri diyor.

— Evet komutanlığın emri ile merkez komutanlığına getirildiler.

— Gözaltına mı alındılar yani? Yoksa Ankara dışına çıkarmak için mi götürüldüler oraya.

— Gözaltına alındılar.

***

— Alo biz Politika gazetesi'nden arıyoruz. Ankara'ya MHP ve ÜGD'nin kapatılması istemiyle yürüyen ve başbakan yardımcısı ile görüştükten sonra gözaltına alınanların durumunu öğrenmek istiyoruz. Mümkün mü?

— Kendileri gözaltında değil efendim. Sıkıyönetim komutanı ile görüşüyorlar.

— Komutan mı görüşüyor? Ne görüşüyor acaba?

— Bilemem ama görüşüyorlar.

— Peki o zaman bu görüşmeden sonra salıverilecekler mi?

— Bilmiyorum.

***

— Alo bir saat oldu ama tekrar rahatsız ettim. Biz yine yürüyüşçülerle ilgili geliş-

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

488 KİŞİNİN GÖZALTINA ALINMASI PROTESTO EDİLDİ

ODTÜ'de öğrenciler dün derslere girmedi

● Sıkıyönetim kuvvetlerinin önceki günkü olaylarda sis ve gözyaşartıcı bomba kullandığı bildirildi

● ODTÜ rektörü Kıçıman sıkıyönetim eliyle kentten ODTÜ'ye gelecek olan tüm otobüs seferlerini iptal ettirdi

Ankara (Politika) — Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde önceki gün jandarmanın saldırısından sonra 488 öğrencinin gözaltına alınmasını protesto eden öğrenciler dün derslere girmedi. Öğrenciler bunun uzun süreli bir boykota dönüştürülmeyeceğini belirterek önceki günkü olayların ODTÜ'ye yönelik saldırıların bir parçası olduğunu belirttiler. Bir öğrencinin şüphe üzerine aranmak istenmesinden sonra hazırlık binasına kaçmasıyla gelişen olaylar sırasında jandarmanın hazırlık binasına sis ve göz yaşartıcı bomba attığı bildirildi. Gözaltına alınan 488 öğrenci Merkez Komutanlığında spor salonuna konuldular. 12 Mart muhbirlerinden ODTÜ rektörü Mehmet Kıçıman'ın kentten okula gelecek tüm otobüs seferlerini sıkıyönetim eliyle iptal ettirmesi üzerine okula velilerin ve öğrencilerin gelmeleri önlendi. Öğrenci Velileri Derneği yöneticilerinin jandarmalar tarafından tartaklandıkları bildirildi.

İlerici Gençler Derneği Sıhhiye Şubesi tarafından yapılan açıklamada ODTÜ'nün ilerici, yurtsever, demokrat öğrencilerinin bundan sonra da her türlü saldırıyı göğüsleyerek püskürteceği hatırlatılarak, ODTÜ'nün devrimci geleneğine gölge düşürülmeyeceği bildirildi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Bank-Sen'e üye olan 120 emekçi TÖBANK'taki işlerinden çıkarıldı

● Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen

Mevduat sahipleri TÖBANK'tan bir günde 80 milyon lira çektiler

İstanbul (Politika) — TÖBANK'a bağlı işyerlerinde BANK - SEN'in yetki almaya başlaması karşısında işveren BANK - SEN üyelerini işten çıkarmaya başladı. Son bir hafta içinde işten çıkarılan BANK - SEN üyelerinin sayısı 120'yi buldu. Bu arada işverenin Genel Müdürlükte çalışan BANK - SEN üyeleri üzerinde baskı kurmak ve gözdağı vermek için eski boksörleri çalıştırdığı ve bunları bazı emekçilerin üzerine saldırttığı açıklandı. Diğer yandan bu gelişmeler karşısında TÖBANK'da hesabı olan mevduat sahiplerinin paralarını çekerek hesaplarını kapattıkları ve önceki gün çekilen para tutarının 80 milyona ulaştığı öğrenildi.

BANK - SEN Genel Başkanı Metin Denizmen TÖBANK'da son gelişmelerle ilgili olarak dün yaptığı basın toplantısında, «BANK - SEN üyelerinin işine son veren TÖBANK işvereni yakasını elimizden kurtaramayacaktır» dedi Denizmen, 1850 TÖBANK emekçisinden 1700'ünün BANK - SEN'e üye olduğunu birçok işyerinde yetki [illegible]larını belirterek, işverenin BANK - SEN örgütlenmesini kırmak için

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Humeyni, KDP'nin önerisini reddederse olaylar büyüyecek

● Kürdistan Demokratik Partisi, Mahabad İslâm Devrim Konseyi üyelerinden oluşan bir heyeti Humeyni'ye gönderdi

● Heyet, Humeyni'ye "ateş kes"in sağlanabilmesi için 4 koşuldan oluşan bir öneri taslağını verecek

Dış Haberler Servisi — İran'ın Mahabad kentinde gerginlik sürerken, Kürdistan Demokrat Partisi'nin (KDP) Mahabad İslam Devrim Konseyi üyelerini görüşmelerde bulunmak üzere Humeyni'ye gönderdikleri açıklandı. BBC'nin bildirdiğine göre, KDP, ateşkes için şu koşulları öne sürdü: 1 — Yeni takviye birliklerinin gönderilmemesi; 2 — İdamların durması; 3 — Politik tutukluların salıverilmesi; 4 — Savaş sırasında tutsak edilen Kürtlerin bırakılması. KDP Başkanı Abdurrahman Kasemlu, gazetecilerin «Hükümet, görüşme önerinizi reddederse ne yapacaksınız?» sorusuna şu yanıtı verdi: «Eğer hükümet önerimizi kabul etmezse, savaşmak zorunda kalacağız. Gerekirse de dağlara çekilip savaşa hız vereceğiz.»

Öte yandan Tahran'a giden Kürt delegasyonunun bir üyesi, gazetecilere, Talagani'nin, en kısa zamanda ateşkes sağlanacağına söz verdiğini söyledi. Delegasyonun Başbakan Bazergan ile ve ayrıca İran Anayasa taslağını hazırlayan komisyonun üyeleriyle görüşeceği bildiriliyor.

Bildirildiğine göre Mahabad önünde karşı karşıya gelen ordu birlikleri ile Kürtlerin ellerinde çok sayıda silah, tank ve tüfek bulunuyor. Bu nedenle gözlemciler,

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

CHP Yüksek Seçim Kurulu kararına itiraz edecek

Ankara, (anka) — Yüksek Seçim Kurulu'nun «Ankara'da seçim yapılması istemi red edildi» yolundaki kararına CHP'nin itiraz edeceği bildirildi. Bilindiği gibi, Ankara Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin geçtiğimiz günlerde vefatı üzerine, CHP 14 Ekim'de Ankara'da da seçim yapılması için Yüksek Seçim Kurulu'na başvurmuş, Yüksek Seçim Kurulu da dün yaptığı toplantı sonucunda CHP'nin başvurusunu reddetmişti.

ANKA muhabirinin edindiği bilgiye göre, CHP yetkilileri bu karara itiraz etmek eğiliminde birleşmektedirler. CHP'nin bu itirazını Yüksek Seçim Kurulu'nun konuyla ilgili kararının kendisine resmen tebliğinden hemen sonra yapacağı kaydedildi.

Varan:2

Bir MHP'linin ağzından Güney'deki faşist terör...

ÇELİK-İŞ SENDİKASI İSKENDERUN ŞUBESİ BAŞKANI ULUKANLIGIL'İN İTİRAFLARI:

● İSDEMİR yöneticilerini öldürmek üzere 1,5 milyon liraya kiralanan üç faşist katil...
● Çelik-İş Genel Merkezi'nin cinayet planından haberi var mı?
● Dörtyol Savcısı Ali Bal'ın evini kimler, nasıl bombaladı?

VE

● Suçunu resmen itiraf eden Ali Ulukanlıgil nasıl serbest dolaşabiliyor?

Cuma günü Politika'da

ETKO davasıyla Maraş katliamı davasının birleştirilmesi isteği mahkemece reddedildi

Haber Merkezi — 20 Ağustos Pazartesi günü ara verilen Kahramanmaraş katliamı davası duruşmasına dün yeniden başlandı. Dünkü duruşmada müdahil avukatların Maraş katliamı ile «ETKO» davalarının birleştirilmesi istemi mahkemece reddedildi. İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde dün yapılan bir duruşmada Ali Akan adlı komando 4 yıl iki ay hapis cezasına çarptırıldı.

Dünkü duruşmada müda-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Gus Hall yeniden ABD KP Genel Sekreterliğine seçildi

● 22. Kongre, eylem ve cephe birliği sağlamayı, ABD'de insan hakları uğruna savaşımı ve SALT - 2'nin onaylanması savaşımını öne aldı

Dış Haberler Servisi — Amerika Birleşik Devletleri Komünist Partisi 22. Kongresi seçimlerle sonuçlandı. Henry Windston yeniden başkanlığa, Gus Hall de parti genel sekreterliğine getirildiler.

Kongrenin kapanış oturumunda bir konuşma yapan Genel Sekreter Gus Hall, proletarya enternasyonalizmini ve Marksist-Leninist dünya görüşünü kılavuz edinen ABD KP'nin, oturumlarda

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

Tekel Cevizli Sigara Fabrikası işçileri dün işbaşı yaptı

● Ülker işçileri, işverenin kanunsuz lokavtını protesto amacıyla Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne 1200 adet ayrı dilekçe verdi

İstanbul (Politika) — Ağustos ayının 17'sinden bu yana direnişte bulunan Tekel Cevizli Sigara Fabrikası işçileri istekleri kabul edilince dün işbaşı yaptılar.

Dir[illegible] uzaması üzerine, hükümetin [illegible] arabuluculuk yapan Çalışma [illegible] Bahir Ersoy, önceki gün Tekel Genel Müdürlüğü'nde DİSK'e bağlı Gıda İş Sendikası yet-

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

İç ve dış düşmanlarımız

Kapitalizm, yalnızca işgücünü ve toplumsal maddi değerleri metalaştırmakla kalmaz. O, tüm bunlarla birlikte, gelişiminin belli bir uğrağından sonra, kapitalizmin bitip tükenişinin eşiğine gelindiği süreçte, herşeyi, tarihi ve tüm ulusal değerleri de metalaştırır, onların özünü boşaltır.

Ve de burjuvazi, çarpıtılmış biçimleriyle de olsa, ulusal değerlere sahip çıkmayı, yine de kimselere bırakmaz. Artık, bu süreçte, tüm ulusal değerler ve onun simgeleri, burjuvazinin elinde birer propaganda ögeleri, çarpıtılmış ulusal duygularla emekçi halkı uyutmanın ve kapitalizmin ömrünü uzatmanın etkin araçlarıdırlar.

Ağustos ayının son haftasında yeralan iki tarihsel gün; 26 ve 30 Ağustos tarihleri, ulusal bağımsızlığımızın, Türkiye halkının antiemperyalist Kurtuluş Savaşı'nın haklı simgeleridirler. Çünkü, 26 ve 30 Ağustos 1922 tarihleri, halkımızın emperyalist işgal güçlerine üstüste indirdiği son darbe günleri ve Kurtuluş Savaşı'nın utkuyla noktalanışının belirleyici ögeleridirler.

Ve aradan tam 57 yıl geçti. Bu geçen 57 yıl içinde, köprülerin altından çok sular aktı. Burjuvazi, Kurtuluş Savaşı'yla birlikte, siyasal erki ele geçirdi. Bağımsızlık Savaşı süresince ve burjuvazinin siyasal erki ele geçirişinin ilk dönemlerinde, yalnızca emekçi yığınlar değil; aynı zamanda, burjuvazi de açıkça söylemekteydi ki, Kurtuluş Savaşı, Türkiye halkının «iç ve dış düşmanlarımıza» karşı kazandığı dünyaya örnek bir utkuydu...

«İç ve dış düşmanlarımız» betimlemesi, belki de bugün, her zamankinden daha çok üzerinde durulmaya değer bir gerçektir. Kurtuluş Savaşı günlerinde, «iç ve dış düşmanlarımız» betimlemesinden, açık ve seçik olarak herkes, dünya emperyalist sistemini ve emperyalistlerin o günkü yerli işbirlikçileri konumunda bulunan Osmanlı'ların egemen sınıfını ve onun siyasal erkini anlamaktaydı.

Evet, bugün aradan tamı tamına 57 yıl geçti. Burjuvazinin siyasal erki, ister istemez, geri kalmış Türkiye'yi «kapitalist yoldan» kalkınma macerasına sürükledi. Oysa, çağımızda «kapitalist yoldan» kalkınma demek, kelimenin gerçek anlamıyla, geri kalmışlık zinciri içinde kıvranıp durmak, çağımızın ileri bilimsel ve teknik olanaklarını kullanamamaktan ötürü yerinde saymak ve üstelik te, halkın kanı ve canı pahasına elde ettiği ulusal bağımsızlığın yeniden yitirilmesi demektir.

Gerçekten de öyle oldu. Kolaylıkla söylenebilir ki, Cumhuriyet tarihi, Türkiye halkı açısından, yalnızca iki olumsuz gelişmenin gözlenebildiği süreçten başka birşey değildir. Birincisi, bu süreçte, ancak ve ancak, «geri kalmışlık» geliştirilebilmiştir.

Hadi canım senda demeyin. Evet, genel anlamda bugünün Türkiye'si, bırakınız 1920'leri, 1960'ların Türkiye'sinden bile farklı bir konumda, daha büyümüş bir durumdadır. Ne var ki, geri kalmışlık ya da kalkınmışlık sözcükleri, göreli kavramlardır. Ve bir ülkenin, belli bir süreçte, kalkınmakta olup olmadığına karar verebilmek için, onu kendi geçmişiyle karşılaştırmak yetmez. Bir ülkenin kalkınmakta olup olmadığına karar verebilmek için, gerekli olan gösterge, belli bir süreçte geri kalmış ülke ile gelişmiş ülkeler arasındaki eşitsizliğin hangi yönde değişmiş olduğudur. Ve eğer, bu eşitsizlik, zaman boyutunda küçülüyorsa, ancak o zaman, geri kalmış bir ülkenin kalkınmakta olduğundan sözedilebilir.

Oysa, cumhuriyet tarihi boyunca, herşey tersine işlemiş, Türkiye ile gelişmiş ülkeler arasındaki eşitsizlik, sürekli bir biçimde büyümüştür. Tüm ekonomik, sosyal ve kültürel göstergeler, Türkiye ile gelişmiş ülkeler arasında varolan uçurumun, her geçen gün daha da büyüdüğünün kanıtlarıdırlar. Ve bu nedenle de, cumhuriyet tarihi, kesinlikle kalkınmanın değil; geri kalmışlığın gelişmesini ve pekişmesini simgeleyen süreç olmuştur.

İkincisi, bu süreçte, ancak ve ancak emperyalist odaklara bağımlılık geliştirilebilmiştir. Bugün Türkiye, ekonomiden politikaya, ABD üslerinden ikili kölelik anlaşmalarına, NATO'sundan IMF'sine, her alanda ve gerçek anlamda, emperyalist - kapitalist sisteme bağımlı kılınmış bir ülkedir.

Ve sonuç, emperyalist dünyanın, emperyalizmin ekonomik, finans, askersel kuruluşlarının çokuluslu tekellerin ve bir avuç yerli işbirlikçi, tekelci sermayenin, halkın tümü üstündeki ağır soygun ve sömürüsüdür. Milyonların anasını ağlatan işsizlik, pahalılık, yokluk, kıtlık ve bunalımların akla gelen her türüdür... Ve sonuç, yoksulluktur, emekçi yığınların ve hatta orta katmanların yıkımıdır, milyonların açlık sınırının beri tarafına getirilmesidir... Ve sonuç, ulusal bağımsızlığımızın ayaklar altına alınması, ulusal onurumuzun beş paralık edilmesidir... Sonuç, 45 milyonun boynuna geçirilen esaret zinciri, Anadolu'muzun her anlamda, emperyalizmin boyunduruğuna teslim edilmiş olmasıdır...

Evet. Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nın üstünden tam 57 yıl geçti. Ne ki, bugün ulusal bağımsızlığımızı yitirmiş durumdayız. Ve Türkiye halkı, yeniden ulusal bağımsızlığımızı kazanmanın kavgasını veriyor. Böylesi bir kavgada, «iç ve dış düşmanlarımız» bellidir ve ortadadır. Dış düşmanlarımız, nasıl 57 yıl önce emperyalist odaklar idiyse; bugün de, aynısıdır... İç düşmanlarımız ise, ülkemizi emperyalistlere peşkeş çeken bir avuç işbirlikçi, tekelci sermaye ile büyük toprak sahipleridir...

Ve bunlar, Anadolu'muzu emperyalistlere peşkeş çekenler, Ulusal Bağımsızlık Savaşımızın en önemli simgeleri olan 26 ve 30 Ağustoslara, hâlâ sahip çıkmaya kalkıyorlar. Hem de, hiç utanmadan... Hem de, azıcık olsun yüzleri kızarmadan...

Evet, bundan böyle, yalnızca 26 ve 30 Ağustoslara değil; aynı zamanda, ulusal bağımsızlığımızı simgeleyen tüm ulusal değerlere de, emekçi halkımız sahip çıkacaktır. Hem, 1920'lerin yiğit çıkışının simgesi anlamında... Ve hem de, ulusal bağımsızlığımızın yeniden kazanılması için sürdürülen kavga anlamında...

FORUM

Güzeli soyut bir kavram olmaktan çıkarıp insanın yaratıcı, değiştirici gücüyle birlikte ele aldığımızda güzel karşısında çirkin, doğru karşısında yanlış, yücelik karşısında bayağılık, özveri karşısında üç kağıtçılık da gündemimize girer. Buradan giderek, sanatın amacının sadece soyut güzellik kavramlarıyla uğraşmak değil, aynı zamanda güzel, doğru, yüce, iyi, yararlı olanın yaratılması olduğu bilincine varabiliriz.

Yaratıcı özgürlük ve sübjektif estetik bilinç karşısında sekterce bir tavra düşmemek için, bizim estetik zevkimizin ve estetik eğitimimizin, yeterli olup olmadığını hep göz önünde tutmalıyız. Bazen ilk ağızda kavrayamadığımız yapıtların biraz üzerinde durduğumuz zaman, bize nasıl önemli ipuçları verdiğini ve izleyici rolünden nasıl farkında olmadan yaratıcı rolü paylaştığımızı çok görmüşüzdür.

ESTETİK ÜZERİNE

Aydın HATİPOĞLU

Çok düzenli olmamakla beraber, bu sayfada çıkan yazılarımla bazı sanatsal temel kavramların sağlamasını yapmaya çalışmaktayım.

Hani bir çarpım işleminin doğruluğunu kanıtlamak için tersine bir işlem yapmak gibi. Sanatın gerekliliğini ve günümüz sınıflı toplumlarında işlevini kaba çizgilerle belirlemiştim. Bu kez de sanatın temel kavramı estetik konusu üzerinde durmak istiyorum.

Eskilerin bediiyat dedikleri estetik kavramı, öteden beri felsefenin ana konularından biri olagelmiştir. Güzellik konusunu ele alan, güzelliği bulma yöntemlerini araştıran bir dalıdır estetik felsefenin.

Peki güzel nedir, güzellik nasıl bir kavramdır? Türk Dil Kurumu sözlüğünde güzel sözcüğü, «hoşa giderek hayranlık uyandıran» diye tanımlanmaktadır. Doğal olarak bu soyut kavramın tanımlamasında kişiden kişiye, çağdan çağa, ortamdan ortama değişen bir sübjektif yan bulunduğu görülüyor. Aslında biraz da böyle karmaşık bir konu olduğu için estetik kavramı ta ilkçağ filozoflarından günümüz filozoflarına kadar önemle konu edinilegelmiştir.

Estetik sözcüğü, aslınca Yunanca bir sözcük olup algılama anlamına gelirmiş. İlk kez bir Alman filozofu olan Baumgarten'in iki ciltlik kitabına ad olarak kullanılmış.

Teoride estetiğin konusu olan güzellik, uygulamada da güzel sanatların konusudur. Yani filozoflar güzelliğin ne menem bir iş olduğunu ölçütlerini araştırmaya çabalarlarken, beri yandan da sanatçılar bu güzeli yaratmada kendi alanlarında hüner gösterip duruyorlar. Doğal olarak, yukarıda da söylediğim gibi, ne filozoflar tarih boyunca aynı güzellik anlayışında birleşebilmişler, ne de sanatçılar aynı güzellik ölçütlerine uygun yapıtlar yaratmışlar. Fakat biliyoruz ki, insanoğlu insan olalıberi sanat yapmıştır. Yani bir güzellik kaygısı taşımışlardır. Ama bu kaygının bilinçli olarak ancak günümüzden ikibin beşyüz yıl kadar önce ele alındığı Babil, Mısır, Hindistan ve Çin'deki köleci toplum dönemlerinde gündeme geldiği biliniyor. Eski Yunanda Herakleitos'un, Demokritos'un, özellikle Sokrates'in, Platon'un ve Aristoteles'in yapıtlarında, eski Roma'da da Lükretius'un ve Horatius'un eserlerinde temellendirilmeye çalışıldığı biliniyor.

Her toplumsal evrim dönemi, değişen üretim biçimleri ile değişen üstyapı kurumlarını da getirirken, değişen felsefe, estetik ve sanat anlayışını da beraberinde getirmiştir. Örneğin Rönesans düşünürlerinden Petrarch, Leonardo da Vinci, Monteigne, A. Dürer, Alberti ve diğerleri, Orta Çağın ilahi güzellik tezleri karşısında yer almışlardır. Böylece, estetik konusunda idealizm ile materyalizm keskinleşen çizgilerle karşı karşıya geliyorlardı. İdealistler, estetik fenomenleri zihinde doğan şeyler olarak tanımlıyorlardı. İdealist estetik, genellikle gerici toplumsal güçlerin çıkarları yanında yer alan sanatı savunuyordu.

Aydınlık çağ düşünürlerinden Diderot, Rousseau, Lessing, gerçekçi materyalist estetiği geliştirmişlerdi. Bunların geleneğinden gelen Schiller ve Goethe de, gerici, aristokratik estetiğe karşı savaşım verdiler. 18. yüzyıl sonu ve 19 yüzyıl başında Kant, Schelling ve Gegel'in estetik sorunlara diyalektik açıdan yaklaşmaya çalışmaları, tüm çelişkilerine karşın soruna çağdaş diyalektik materyalist görüş perspektifinden bakan Çernişevski, Belinski, Herzen, Dobrolyubov, Plehanov, Mering, Lunaçarski gibi düşünürlere ışık tutmuştur.

Çağdaş sanat akımlarında olduğu gibi, çağdaş estetik teoricileri de toplumcu gerçekçi anlayışa bağlanmışlardır. Bu anlayış, gerçekliği tüm çok yönlülüğü ve karmaşıklığıyla ele alır. Yani gerçeğin estetiği, sübjektif estetik bilinç ve sanat kavramlarına bu anlayış içinde yer verilir. İnsanın dünyayı temsil etmesinde objektif temeli, insanın doğaya egemen olmada ve toplumsal dönüşümde oynadığı rolün oluşturduğu kabul edilmelidir. Burada estetik kavramı ile etik kavramının birbirine çok yaklaştığı, hatta kavuştuğu düşünülebilir. Çünkü biz, güzeli soyut bir kavram olmaktan çıkarıp insanın yaratıcı, değiştirici gücüyle birlikte ele aldığımızda güzel karşısında çirkin, doğru karşısında yanlış, yücelik karşısında bayağılık, özveri karşısında üçkağıtçılık da gündemimize girer. Buradan giderek, sanatın amacının sadece soyut güzellik kavramlarıyla uğraşmak değil, aynı zamanda güzel, doğru, yüce, iyi, yararlı olanın yaratılması olduğu bilincine varabiliriz.

Burada bir durumu gözden kaçırmamak gerekir. Yaratıcı özgürlük ve sübjektif estetik bilinç karşısında sekterce bir tavra düşmemek için, bizim estetik zevkimizin ve estetik eğitimimizin yeterli olup olmadığını hep gözönünde tutmalıyız. Bazan ilk ağızda kavrayamadığımız yapıtların biraz üzerinde durduğumuz zaman, bize nasıl önemli ipuçlari verdiğini ve izleyici rolünden nasıl farkında olmadan yaratıcı rolü paylaştığımızı çok görmüşüzdür. Örneğin, egemen çevrelerin türlü propagandalarla alaya almak istediği Picasso'nun çağımızın en büyük ressamı olduğunu unutmamak gerekir.

yorum

OYA BAYDAR

O kadarı kolay MESS

SERMAYE'NİN paralı muhtıralarına artık alışıldı. TÜSİAD'ın ilk muhtırası gazetelerde tam sayfa ilan biçiminde çıktığında ortalık birbirine girmiş, Başbakan yağmış gürlemiş, günlerce bu konu tartışılmıştı. Oysa MESS'in, Bayram Gazetesinde tam sayfa çıkan sözde «Bayram tebriki» muhtırası göze bile çarpmadı.

MESS patronları, sözde «bayram tebriklerinde», kısaca «Ne varsa hür teşebbüste var. Sakın ha devletçilik mevletçilik gibi işler çıkarmayın başımıza, sonra gösteririz...» diyorlar. Ve «bayram tebriki»nin bir yerinde, «Ülkemizde fikir hürriyeti kadar özel teşebbüse de hürriyet sağlanmalı» diyorlar.

İSTEDİKLERİ Türkiye'de ne kadar «fikir hürriyeti» varsa, o kadar «özel teşebbüs hürriyeti» ise, doğrusu çok kolay. Hatta hatta bir kaç katını vermek de kolay. Alın 141-142, 311, 312 vs. maddelerini ceza yasasının, uygulayıverin «hür teşebbüs»e. İşte onlara istedikleri kadar, tam istedikleri kadar, yani ne kadar fikir hürriyeti varsa o kadar özel teşebbüs hürriyeti. Daha fazlasını istiyorlarsa, ağırlaştırıverin 141-142'yi özel teşebbüse uygularken. İşte bol bol özel teşebbüs hürriyeti size. Siz değil miydiniz «ne kadar fikir hürriyeti varsa o kadar özel teşebbüs hürriyeti» isteyen? Türkiye'de bugün 141-142. maddeler kadar fikir hürriyeti vardır İşçi sınıfı iktidarı dediniz mi 7,5 yıl hapisten başlar bu hürriyet. Kürt halkı dediniz mi üç dört yılı göze almaktan geçer bu hürriyet, «Bir sınıfın diğer bir sosyal sınıf üzerindeki tahakkümü» çerçevesine giriverirsiniz emekten, emekçiden, işçi sınıfından, sınıf savaşından, proletarya diktatörlüğünden - söz ettiniz mi. Bu da «Fikir suçu» işlemiş olmak demektir; yıllarca hapis cezası demektir. İşte bu kadar geniştir Türkiye'de fikir hürriyeti. MESS patronları hür teşebbüs için bu kadar hürriyet istiyorlarsa, hiç güç değil. Yapılacak şey, «özel teşebbüs»ün sonsuz, sınırsız özgürlüğünü kısıtlayıvermek; onlara da 141-142'yi uygulayıvermek; MESS patronlarının, tüm patronların gerçekten yaptıkları şeyi yani sermaye sınıfının emekçi sınıflar üzerinde tahakküm kurmasını, sözü geçen maddelerle cezalandırıvermektir.

ŞAKA bir yana, herhalde bir dil sürçmesi olmuş MESS'in «Bayram tebriki»nde. Ya da bu patronlarımız, kendi sınıflarının fikirlerine, ideolojilerine hiçbir kısıtlama getirilmediği için Türkiye'de herkesin fikir özgürlüğü var sanıyorlar. Yani, halkımızın deyimiyle ya sayı saymasını bilmiyorlar ya da hiç dayak yememişler. Ya Türkiye'de fikir özgürlüğü ne kadar bilmiyorlar, ya da hiç yedi buçuk yıl, on beş yıl yatmamışlar hapiste. Yoksa ödeleri kopardı da fikir hürriyeti kadar özel teşebbüs hürriyeti istemezlerdi.

O KADARI kolay sayın MESS patronları. Büyük toplusözleşmeler döneminin başladığı, kuyruklarınızın sıkışacağı şu günlerde, bari bu konuda fazla üzmeyelim sizi. Versinler size «ne kadar fikir hürriyeti varsa, o kadar özel teşebbüs hürriyeti» Yani, gık derseniz 7,5 yıl, guk derseniz 15 yıl hapis; önünüze bakarsanız karakolda ardınıza bakarsanız kontrgerillada işkence; yetmedi bir köşebaşında bir kurşun... Bizde budur fikir özgürlüğü dediğiniz sayın MESS patronları. Bu kadar geniş, bu kadar büyük bir özgürlük... Hapiste yatma, işkence, kurşunlanma «özgürlüğü»... İstediğiniz buysa kolay. Birkaç misliyle size de verilebilir tüm bu «özgürlükler». Bu «özgürlük»lerin tümünü asıl hak edenlerin sizler olduğunuzda hiç kuşkumuz yok zaten.

İ.E.T.T. İŞLETMELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
KAMULAŞTIRMA DUYURUSU

Mülkiyeti 5/30 paylar oranında Fatma Kemerdere Ziya Kemerdere, Ahmet Kemerdere, Zehra Kemerdere, Hanife Kemerdere ve Hüseyin Karadeniz'e özgü Beyoğlu Camiikebir mahallesi, Salhane sokak, 161 pafta, 1050 ada, 1 parsel sayılı 30 m2. yüzölçümlü taşınmazın mülkiyetinin 6830 sayılı Yasanın 5. maddesi uyarınca kamulaştırılmasına İdare Encümenimizin, 19.6.1978 tarihli toplantısında 13057 sayı ile karar verilmiş, bu kararın kamu yararına uygunluğu ilgili Bakanlıkça, 9.11.1978 tarihinde onanmış olup, Beyoğlu Malmüdürlüğü Takdiri Kıymet Komisyonunca taşınmaza 300.000 Tl. değer biçilmiştir.

Kamulaştırılan bölüm için maliklerin tapuda işletmemiz lehine ferağda bulunmamaları halinde yargı yolu ile tescil işlemi yaptırılacak olup, kamulaştırılma kararı nedeniyle dava açılmak istendiği takdirde husumet İstanbul Belediyesi İ.E.T.T. İşletmeleri Genel Müdürlüğüne yöneltilecektir.

Kamulaştırma Yasasının 13. maddesi uyarınca ilgililere duyurulur.

(Basın: 20181) — 2091

Okurlardan Politika'ya

Başbakan Ecevit'e açık mektup

Sayın Başbakanım,

Ben, yıllardır CHP saflarında gericiliğe, ırkçılığa, her türlü baskıya karşı mücadele veren partiliyim.

Yıllardır kendi partimizin iktidara gelmesi için çalıştık. Ve sonunda partimiz iktidara geldi. İktidara gelen partimizden elbette ki isteklerimiz vardı.

Neydi bu istekler: 1. Ekonomimizin İMF denetiminden kurtulması, Amerikan silah harmanlarının yurdumuzdan sökülüp atılması, yasalardaki antidemokratik maddelerin kaldırılması, işçiye iş, köylüye toprak verilmesi, devlet kademelerindeki faşist militanların ayıklanması, açıkça faşizmi tezgahlayan ve faşizmi iktidara getirmek için yoğun çaba sarfeden gizli (ETKO-TYK-TİT.) ve açık (MHP-ÜGD-ÜOD-ÜLKÜ 1-ÜLKÜ TEK) faşist yuvaların dağıtılması; bunların baş sorumlularının tutuklanıp adalet önüne çıkarılması, tekellerin yararına değil emekçi katmanların yararına bir ekonomik programın uygulanması vb. Oysa bu güne kadar ne yapılmıştır?

Yukarıda belirttiğimiz sorunların hiç biri halk yararına çözümlenmemiştir. Artık CHP'den umudu keselim mi? Demokrat-ilerici, yurtsever güçler, zaten CHP'den umudunu kesmiş durumdalar.

Artık propaganda yapmak için tutarlı bir yanımız kalmadı. Son günlerde somutlaşan bir sorun, MHP'nin kapatılması, faşist odakların dağıtılması ve tüm sorumlulardan hesap sorulması sorunu var. Bunu köylüsünden kentlisine, işçisinden aydınına kadar herkes istemektedir.

Hani halkın isteklerini yerine getirecektik. Ne oldu? Yoksa yine oy hesabına kapılıp bizi vareden halkı kenara mı attık? Halkçılık, insancılık anlayışımız bu muydu?

«MHP'yi kapatmayalım AP'nin oylarını bölsün, ben kârlı çıkayım» diye düşünüyorsunuz, yanılgınızı anlayacaksınız.

Ama o zaman iş işten geçmiş olacaktır.

Sayın Başbakanım, halkımızın somut isteklerini yerine getirmeye çalışmadığımız sürece, «seçimlerde şansınız açık olsun» demekten başka elimizden birşey gelmeyeceğini bilmenizi ister, saygılar sunarım.

REYHANLI'DAN: HÜSEYİN BAHTİYAR

1979 neden çocuk yılı

Çünkü kapitalistler ve faşistler küçücük beyinleri sömürmeyi planlıyor da ondan.

Şöyle:

Dünyanın en değerli, en sevimli yaratığı olan insan yavrusu çocuklarımızı trafik kazalarında kaybederken, Kahramanmaraş olaylarında olduğu gibi annesinin karnında ölüme bırakırken, doktorsuzluk, ilaçsızlık yüzünden ölüme terkederken, Filistinli çocuklarımız kapitalist ülkelerin amaçları uğruna öldürülürken, çocuğu en değerli varlığı olan annesinden babasından yoksun bırakılırken, nasıl olur da 1979 yılı Çocuk Yılı kabul edilir.

Bu yılı çocuk yılı ilan edenler, çocuklarımızın küçük beyinlerini, sevgi dolu beyinlerini şimdiden sömürmeyi, kötülükle doldurmayı amaçlıyan kapitalistler, faşistlerdir.

Geçen gün televizyonda çocuklar, okudukları kitap konusunda tartışıyorlardı. Dikkatimi çeken, giyiminden zengin bir aile çocuğu olduğu belli olan birisi «onlar da okusun» dedi. Nasıl okuyacak? Anadolu'da okulsuz köyümüz, kitap bulamayan nice çocuğumuz var. Bu yokluklardan haberi olmayan çocukları nasıl olur da Türkiye ve Dünya çocukları adına konuşturabilirsiniz? Onların hakkını nasıl savunabilirsiniz? Düşündürücü...

Çocuk çocuktur. Eğer ona iyi beslenme, sağlıklı yaşama şartları sağlansa, okuma olanağı verilse, tüm dünya çocukları zeki olurlar. Bunu psikologlar deneylerle ortaya koymuştur.

Öyleyse, çocuk yılı kutluyoruz diye boşuna çene patlatılmıştır.

Yukarıdaki soruların yanıtları verilmeli ki, çocuk yılının kutlanması bir anlam kazansın. Amacına ulaşsın.

Biz ilericiler, bunları dilediğimiz, savunduğumuz için sosyalist veya komünist diye niteleniyoruz. Haksızlığa karşı çıktığımız için suçlu oluyoruz. Bu damgayı yemekle yılmıyoruz.

Çünkü davamızda haklıyız. Çocuklarımızla birlikte savaşacağız.

Türkiye'deki ve Dünyadaki gerçekler göz önüne alınmalı, bu noktadan yola çıkılmalıdır.

Tüm dünya çocuklarına anne kalbiyle selamlar.

PERİHAN TOKMAK

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) İzmit'te faşist - polis - vali işbirliğiyle öldürülen GOP İGD Sekreteri Feyzi Kuruçay'ın katili. 2) İdi Amin'in iktidardan düşürüldüğü Afrika ülkesi — Bir nota. 3) Evin bir bölümü — Federal Almanya'daki Metal Sendikasının simgesi — Su (eski dil). 4) Aksaklık — Tersi, güzel sanatlarla ilgili bir öğretim kurumumuz. 5) Merhem yapımında kullanılan yapağı yağı — Bir emir. 6) Tersi, ABD'de yaygın bir top oyunu. 7) Etkin — «Esasen» anlamındaki zaif. 8) Avrupa'daki bir ülkenin mensubu — Tersi, balıkçı aleti. 9) Uluslararası trafikte Türkiye — Tepkili uçak — Kiril. 10) Bağıt — İlgi eki.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Karşılık. 2) Eski Romalılarda halkın toplantı meydanı — Radyum'un simgesi. 3) Necati Cumali'nin bir tiyatro yapıtı. 4) Kısaltmada: sayın — Hayvanlar bilimi. 5) Eski Türk müziğinin bir çalgısı — Kısaltmada: albay — Deniz kabarması. 6) İtalyan radyo - televizyonu — Bir erkek adı. 7) Bir şans oyunu. 8) Vilayet — Bir besin maddesi — Daire çevresinin çapına bölünmesiyle elde edilen sayı. 9) Yeşille çalar mavi renge verilen ad. 10) Kısaltmada: adres — Amerikan Sivil Havacılık Kurumu.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Mussolini. 2) Ayakkabı. 3) Duma — Kat. 4) Amansız — o. 5) Gardırop. 6) Ra — do — Aç. 7) Seul — Is — Ilu. 8) KLM — Paul. 9) Aç — Takoz. 10) Riyakarlık.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Madagaskar. 2) Uyuma — Elçi.) Samaryum. 4) Skandal — Ta. 5) Ok — sI — Tak. 6) Lakırdı — Ka. 7) İb — Zoospor. 8) nıK — Azl. 9) AP — Ahu. 10) Stokçuluk.

Hindistan'da sol partiler seçim ittifakı kurdu

● Erken seçimlerin aralık ayında yapılacağı açıklandı

Dış Haberler Servisi — Hindistan'da erken seçimlerin Aralık ayında yapılacağı açıklanırken, ülkedeki sol partilerin bir seçim ittifakı kurdukları bildiriliyor. İstifa eden Charan Sing hükümetinin sözcüsü Mahdu Limaye tarafından yapılan açıklamaya göre, ittifakta yer alan partiler şunlar: Hindistan Komünist Partisi, Marksist Hindistan Komünist Partisi, İlerici Blok, İşçi ve Köylü Partisi, Devrimci Sosyalist parti.

Mahdu Limaye, adı geçen partilerin yönetim kademeleri arasında yapılan ortak toplantılar sonucunda imzalanan seçim anlaşmasının, her seçim çevresinde tek aday çıkarma ilkesine dayandığını kaydetti.

TE-114 İÇİN HİÇ BİR ZAMAN ÇOK SICAK VEYA ÇOK TOZLU DİYE BİR ŞEY YOKTUR!

YÜKSEK TAKATLI DİZEL ELEKTRİK HAT LOKOMOTİFİ

Alternatif akım ve doğru akım transmisyonludur.

Dingil	Co-Co
Gövde	Kapalı
Max. dingil kapasitesi	20 ton
Dizel	2600 bg.
Devamlı hareket halinde tekerlek jantının çekme gücü	20,500 kg.
Devamlı hız	24 km/saat
Max. hız	100 km/saat
Yakıt	4450 litre
Kapalı şoför mahalli	tek kişilik

TE-114 özellikle sıcak iklimlerde ve tozlu yerlerde kullanılmaya mahsustur.
Müşterilerin özel arzuları her zaman dikkatle incelenir.
İstek üzerine yedek parça temin edilir.
Personel eğitimi için uzman yollanır.

ENERGOMACHEXPORT

Bld. 1, 1 Deguninskaya Ul. Moscow 127486, USSR Tel. 487-31-82 Telex 7565

(Basın: 33370 — 2026)

● Katil Otto evinde.

● Ernst Thaelmann

Alman işçi sınıfının yiğit önderi Thaelmann'ın son katili yaşıyor

Federal Almanya'da yayınlanan AKP'nin organı Unsere Zeit gazetesi, Alman işçi sınıfının önderi ve Almanya Komünist Partisi Başkanı Ernst Thaelmann'ın son katilinin yaşadığını saptadı. Egon Traxler adlı muhabirin ortaya çıkardığı katilin, Ren bölgesinde Geldern'de yaşadığı bildiriliyor.

Unsere Zeit gazetesinin muhabirinin, katilin evine gittiği, ancak katilin Buchenwald'daki gizli ölüm olayı konusunda hiçbir şey söylemediği bildiriliyor. Olayın görgü tanıkları olan toplama kampı tutuklularından Marian Szgoda ile SS subayı Werner Fricke, katil Wolfgang Otto'nun Alman komünistlerinin yiğit önderi Thaelmann'ı kurşuna dizenler arasında hayatta kalan son kişi olduğunu söylemişlerdi.

Bilindiği gibi Ernst Thaelmann, 18 Ağustos 1944 tarihinde Buchenwald toplama kampında fırınların önünde kurşuna dizilerek öldürülmüştü.

Unsere Zeit gazetesi, ayrıca Wolfgang Otto'nun 1962 yılına dek Geldern'de öğretmenlik yaptığını da ortaya çıkardı. Gazete, ilerici öğretmenlerin meslekten men edilmeleri uygulamalarının sürdürülmesine karşılık, SS subaylarının, toplama kampı katillerinin öğretmenlik yapmaya devam etmelerinin de korkunç bir olay olduğunu yazıyor.

Bağlantısızlar gündemi görüşülmeye başlandı

Dış Haberler Servisi — Bağlantısız Ülkeler Hareketi, 6. Doruk Toplatısının hazırlık görüşmeleri Havana'da başladı. Görüşmelerde, 3-7 Eylül tarihleri arasında yapılacak olan doruk toplantısının gündem taslağı ve diğer belge taslakları ele alınıyor. Küba'nın, Bağlantısızlar Doruğuna sunmak üzere iki belge taslağı hazırlandığı bildiriliyor. Taslaklardan birincisi, dünyanın karşılaştığı belli başlı bütün sorunlardan ABD emperyalizminin sorumlu olduğunu belirttiği için, Bağlantısızlar içindeki bazı üyelerin bu taslağa karşı çıkacakları haber veriliyor. Küba'nın böyle bir durumda, doruğa ikinci bir belge taslağını sunabileceği belirtiliyor.

Havana doruğunda harekete yeni üyelerin de katılması bekleniyor. Bu arada İsveç Hükümeti de, doruğa katılması için Küba'nın yaptığı daveti kabul etti.

Eski Adalet Bakanının açıklaması:

"ABD'NİN VİETNAM'DA YAPTIĞINI İSRAİL ORTADOĞU'DA UYGULUYOR"

● ABD, Mısır ve İsrail'le birlikte "müdahale ordusu" kuruyor

Dış Haberler Servisi — ABD eski Adalet Bakanlarından Ramsey Clark, Lübnan'a yaptığı geziden döndükten sonra düzenlediği basın toplantısında, Amerika'nın Vietnam'da yaptığı gibi İsrail'in Ortadoğu'da savunmasız insanlara karşı üstün teknik silahlar kullanarak insanlık dışı saldırılarda bulunduğunu söyledi. Clark, İsrail'in saldırılarda Amerikan silahlarını kullanmakla ABD - İsrai anlaşmalarını çiğnediği kadar Cenevre sözleşmelerini de çiğnediğini belirtti ve saldırıların durdurulmaması halinde ABD askeri yardımının kesilmesini istedi.

Öteyandan Lübnan Devlet Başkanı Elias Sarkis ile görüşen ABD Lübnan büyükelçisi, ABD'nin, BM Güvenlik Konseyi'nde İsrail'i kınaması için Lübnan'ın yaptığı çağrıyı kabul edemeyeceklerini bildirdi. Lübnan Dışişleri Bakanı Fuat Butros ise, Lübnan'daki BM Barış Gücü'nün, ülkede hükümet otoritesini sağlayacak şekilde kuvvetlendirilmesini istedi. Bu arada Norveç hükümetinin, Lübnan'daki çarpışmalar durmadığı takdirde birliklerini geri çekeceği haber verildi.

Öteyandan, Suudi Arabistan'ın ABD Büyükelçisi'nin Kral Halid'e gönderdiği bir raporda, Mısır ve İsrail'in, ABD hesabına bir müdahale ordusu oluşturdukları bildirildi. El Kifah El Arabi dergisinin verdiği habere göre bu birlikler, ABD'den gelecek bir işaret üzerine «gerekene» bölgeleri işgal edecek.

Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönüşü için üç uzman Atina'ya gidiyor

Dış Haberler Servisi — Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına yeniden dönüşünü örgütlemek üzere üç Amerikalı uzmanın Eylül ortalarında Atina'ya gidecekleri açıklandı. 3 Amerikalı uzmanın Savunma Bakanlığının konuya ilişkin sorularına yanıt getireceği, muhtemelen de Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına geri dönüşünün sağlanacağı haber veriliyor.

Kuzey İrlanda'da iki patlamada 15 İngiliz askeri öldü

Belfast (ANKA) — Kuzey İrlanda'da 15 dakika arayla meydana gelen iki ayrı patlamada toplam 15 İngiliz askerinin öldüğü bildirildi.

Patlamaların sorumluluğunu yasa dışı İrlanda Cumhuriyeti Ordusunun geçici kanadı üstlendi.

Patlamaların Warrenpoint bölgesinde meydana geldiği, bir İngiliz askeri konvoyunun yolu üzerinde patlatılan bombalardan, sekizi ağır olmak üzere çok sayıda askerin de yaralandığı bildirildi.

Federal Almanya'da 1 Eylül yığınsal olarak kutlanacak

Dış Haberler Servisi — 1 Eylül Dünya Barış Günü nedeniyle Federal Almanya'da geniş hazırlıklar yapılıyor. Bu amaçla Federal Alman Barış ve Silahsızlanma Komitesi, Alman Komünist Partisi ve demokratik örgütlerin desteğiyle 1 Eylül'de Bonn'da uluslararası bir konferans düzenledi. Konferansta Hollanda Barış Komitesi'nin ve Hollanda Nötron Bombasına Karşı Savaş Komitesi'nin ortaklaşa düzenledikleri uluslararası barış yürüyüşüne katılanlar da hazır bulunacak. Bilindiği gibi nötron bombasına karşı başlatılan bisikletli yürüyüş, 20 Avrupa ülkesini dolaştıktan sonra New York'ta sona erecek.

olaylar ve gerçekler

A.BİLGE DİCLELİ

Bağlantısızlar kulisinde

HAVANA'DAKİ Bağlantısızlar 6. Doruk Toplantısı, emperyalizmin, tekelci basının ve maocuların yoğun saldırılarına hedef olmakta. Okların sivri ucu Küba'ya, sosyalist ülkelere yöneltilirken, emperyalizmin istekleri doğrultusunda bir kulis faaliyeti de tüm yoğunluğuyla sürüyor.

BAĞLANTISIZLAR hareketini «Birleşmiş Milletlerdeki gaddar çoğunluk» olarak nitelendirilen ABD, bu kulis faaliyetini kimler aracılığıyla yürütüyor? Kulislere çıkanlara baktığımızda, ne Mısır'ı, ne Zaire'yi, ne Suudi Arabistan'ı ne de emperyalizmle uzun bir zamandan beri işbirliği içinde bulunan ve foyası tamamen ortaya çıkan ülkeleri görüyoruz. Çünkü bütün bu ülkeler, dünya kamuoyunda olduğu kadar hareket içerisinde de etkinliklerini, saygınlıklarını yitirmiş bulunuyorlar.

KULİSLERE çıkanlar, emperyalizmle ittifaki yılbaşından bu yana tescillenen maocu Pekin yöneticileri ve bu yönetimle açık ya da gizli işbirliğine soyunanlar. Maoculuk, ya da emperyalizmi mahcup bir dile kınamaktan kaçınan kimi ülkeler, Havana'daki kulislerde hayli dolap çeviriyor. Kamboçya'daki devrik Pol Pot kasabının hareket içerisinde resmen Kamboçya temsilcisi olarak kalması, Mısır'ın Arap halklarının antiemperyalist savaşımına ihanetinin bedelini ödememesi dünyanın çeşitli bölgelerinde barış ve güvenliğin sağlanması için silahsızlanma yolunda bir programın onaylanmaması bu güçlerin faaliyetlerinin başlıca noktaları.

KULİSLERDE yürütülen önemli bir çalışma da hareketе üç yıl süreyle başkanlık edecek olan sosyalist Küba'nın yetkilerini kısıtlamak. Maocularla yakın ilişkileri olan kimi ülkelerin iki başkan yardımcılığı kurularak, Küba'nın yalnız bırakılmaması yolunda dedikodular yaydığı haber veriliyor. Koordinasyon bürosunun genişletilmesini, dışişleri bakanlarından oluşan bu büronun sık sık toplantıya çağrılmasını, bu arada örgüt organlarının da etkisiz kılınması planlarının yapıldığı bildiriliyor. Doruk Toplantısına, gözlemci olarak çağrılan ülkeler sayısının gereksiz olarak artırılması, örneğin toprakları üzerinde Amerikan üsleri bulunan İspanya'nın, bir NATO ülkesi bulunan Portekiz'in, bir Varşova Paktı üyesi olan Romanya'nın çağrılması, böylece de bazı tartışmaların ortaya çıkmasının sağlanması da bu planlar arasında.

MAOCULARIN ve maoculukla gizli açık ittifak içinde bulunanların Bağlantısızlara ilişkin kulis faaliyetleri bununla da bitmiyor. Güneydoğu Asya'daki durum açısından da ilginç dümenler çevriliyor. Pekin yönetiminin Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'ne baskı yaparak, Kamboçya konusunda insan kasabı Pol Pot'un desteklemeye zorladığı, bu ülkeyi Çin-ABD-Japonya ittifakı olmadan Kore'lerin birleşmesinin mümkün olamayacağına inandırmaya çabaladığı da gözleniyor. Maocu Pekin yöneticilerinin ASEAN ülkelerinden hareket üyesi Endonezya, Singopur, Malezya üzerinde de bu ülkeler dış ticaretinin yüzde 90'ını Çinli burjuvaların elinde olması aracılığıyla baskı uyguluyor.

İŞTE «Birleşmiş Milletlerdeki gaddar çoğunluk» üzerinde oynanan oyunlar bu boyutlarda ve bu doğrultuda. Hareketin sürekliliğinin sağlanması savaşımı, böyle bir ortamda, böyle bir kulis önünde sürdürülüyor.

Dünya turu

● **SOVYETLER** Birliği Tarım Bakanı, başta Amerikan Merkezi Haberalma Teşkilatı (CIA) olmak üzere birçok Batılı kaynaklarca Sovyetler Birliği 1979-1980 yılı tahıl üretiminin azalacağı yolundaki iddiaları reddetti ve üretimin, kötü hava koşulları olmadığı takdirde, geçen yılki rekor hasadı aşabileceğini söyledi.

● **EMPERYALİZMİN** ünlü mali kuruluşlarından İthalat - İhracat Bankası (Eximbank), Amerikan firmaları tarafından yapılacak olan iki nükleer santralin finansmanı için Güney Kore'ye 1 milyar 169 milyon dolar kredi vereceğini açıkladı.

● **EKVATOR** Ginesi'nde 10 kişilik bir askeri hükümet kuruldu. Hükümetin başına Yarbay Teodoro Nguema getirildi. Nguema böylece Yüksek Askeri Konseyin de başkanı oluyor.

"Afganistan'a müdahaleye son verilsin"

Afganistan Başbakanı Hafızullah Amin, gerici güçlerin Afganistan'ın içişlerine karışmaya son vermelerini istedi. Pakistan'da Halk Partisinin organı «Müsavat» gazetesine bir demeç veren Amin, bazı komşu ülkelerden, özellikle Pakistan ve Çin'den, iç gericilere yardım geldiğini söyledi ve Amerikan emperyalizminin Afganistan'daki iç gericiliği örgütlemeye çalıştığını belirtti.

● **MOZAMBİK**'in başkenti Maputo'da yayımlanan resmi bir bildiriye göre, vatana ihanet suçundan ölüm cezasına çarptırılan 8 kişi Beria kentinde kurşuna dizildi.

● «**BUTTO** Altın Özgürlük Madalyası» aralarında Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat, Libya Devlet Başkanı Albay Kaddafi, Afganistan Devlet Başkanı Nur Muhammed Taraki, Birleşik Arap Emirlikleri'nden Şeyh Zayid Bin Sultan El Nahyan ve FKÖ lideri Yaser Arafat'ın da bulunduğu birçok Arap ve Müslüman devlet başkanlarına verildi.

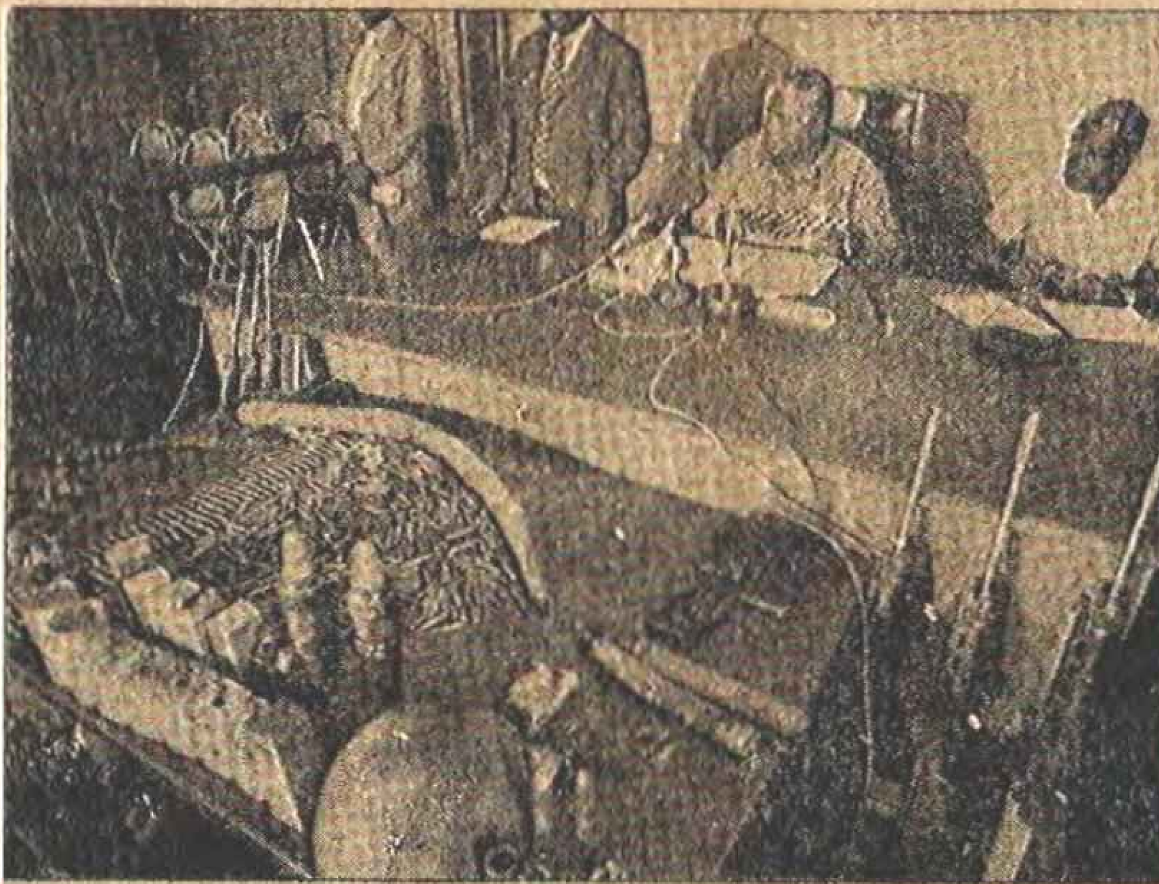
● **GUATEMALA**'da son 25 yılda 60 bin kişinin siyasal nedenlerle öldürüldüğü bildirildi. General Lucas Garcia hükümetinin baskı politikasının ülkede 1966'dan bu yana 40 bin kişinin hayatına mal olduğu açıklandı.

● **FRANSIZ** Komünist Partisi Genel Sekreteri Georges Marchais, İsrail'in Filistinlilere karşı «canice» diye nitelendirdiği politikasını şiddetle eleştirdi.

Zimbabwe'de neden «ateşkes» olamaz?

● "Devlet Güvenlik Yasası", özgürlük savaşçılarının anında idamını öngörüyor

● Emperyalizm ve ırkçılar, Londra Konferansı aracılığıyla anayasayı değiştirecekler

● Yurtsever Cephe Örgütlerinden ZAPU lideri Nkomo bir basın toplantısında.

Afrika'nın güneyindeki Rodezya'da ırkçı rejimin devrilmesi yolunda savaşım veren Zimbabwe Yurtsever Cephesi liderleri, İngiltere'nin önerdiği konferansa katılacaklarını, ancak ateşkes koşulunu onaylamadıklarını açıkladılar. Zimbabwe Yurtsever Cephesi'nin bu açıklamasının nedeni ırkçıların siyahlara ve özgürlük savaşçılarına karşı savaşı bir an bile elden bırakmamalarıdır. 1959 yılında hazırlanan ve 1965'de çıkarılan «Devlet Güvenlik Yasası», ırkçıların «adaletinin» gizli servisler tarafından yerine getirileceği yolundadır. Bu arada Zimbabwe Yurtsever Cephesi üyeleri, onları destekleyen beyazlar, yakalanır yakalanmaz, idam ediliyorlar. Katledilenlerin ailelerine de yakınlarının «kaybolduğu»nun duyurulması, özgürlük savaşçılarının idam edildiklerini ifade ediyor.

● BİRİNCİ DURAK: SEÇİMLER

Ülkenin yüzde 80'inin cephe tarafından kontrol edilmesi ve Smith rejiminin günde 1,4 milyon dolar harcamasına karşın, kurtuluş savaşını engelleyememesi üzerine emperyalizm, yeni yöntemler aramak zorunda kaldı. Bu amaçla gerici siyah liderler Smith uzlaştırılarak, daha önceleri Namibya'da yapılan sahte seçimlerin Rodezya'da da yapılması kararlaştırıldı. Seçimler sonucunda Rahip Muzorewa siyahlara ayrılan 72 sandalyenin 51'ini kazanarak başbakan oldu. Muzorewa'nın partisinden de 13 parlamenter ayrılarak yeni bir parti kurdular. Emperyalizm dörtlü çetenin de bölünmesini sağlayarak yerini daha da sağlamlaştırdı.

● EKONOMİK AMBARGO SORUNU

Sıra Muzorewa'nın kukla rejimini yasallaştırmaya geldi. İşte burada emperyalizmin ummadığı bazı olaylar gelişti. Zaire ve Gabon dışında ki bu ülkelerde İngiltere'yi bekliyorlar, tutucu ve gerici Afrika ülkeleri de dahil olmak üzere, hiç bir Afrika ülkesi Rodezya'yı tanımadı. Thatcher, İngiltere'nin Rodezya yönetimini tanıyacağını ve ekonomik ambargonun Ekim ayında kaldırılacağını açıkladı. Çok uluslu şirketlerin ve tekellerin Rodezya ve diğer ırkçı rejimlerle ticaret yaptıkları bilinen bir gerçek olduğu için, ekonomik ambargonun kaldırılması aslında kukla Muzorewa rejiminin yasallaştırılması amacını taşımaktadır. Çünkü Vietnam halkına bomba yağdıran UHI Hoey tipi helikopterlerin benzeri Bell 205 A tipi helikopterlerin ve ABD lisansı ile Fransa'da yapılan Cessna savaş uçaklarının Rodezya'nın kukla rejimi tarafından gerillalara karşı saldırılarda kullanıldığı açıklanmıştır. Muzorewa'nın bizzat savunma bakanlığını üslenerek Yurtsever gerilla örgütlerine karşı yürütülen saldırıları düzenlemesi «seçimlerin» hangi amaçla düzenlendiğini açıkça göstermektedir.

● SON AŞAMA, İNGİLTERE KONFERANSI

Uluslararası alanda ırkçılığa karşı yürütülen savaşımın gittikçe yaygınlaşması ve Rodezya'nın kukla rejiminin hiç bir ülke tarafından tanınmaması sonucunda İngiltere Anayasasının değiştirilmesine karar verdi. Daha önceleri Anayasa değişikliğine karşı çıkan Muzorewa ve Smith, bu öneriyi desteklediklerini açıkladılar. Bu karar değişikliğinin, Nijerya'nın BP'yi ulusallaştırmasından sonra olması özellikle ilgi çekicidir. İngiliz Uluslar Topluluğu'nun son toplantısında 10 Eylül 1979 İngiltere'de bir Rodezya Konferansı toplanılması kararlaştırıldı. Konferansa Muzorewa ve gerilla örgütlerinin, ZAPU ve ZANU'nun, liderleri çağırıldı.

Öte yandan Afrika'nın güneyinde ulusal kurtuluş savaşlarına ve ırkçılığa karşı savaşta etkin rol oynayan Cephe ülkelerinin Konferansa çağırılmamaları İngiltere'nin kendi istediği gibi «çözüm» bulmak amacında olduğunu gösteriyor. 1965 yılında tek taraflı «bağımsızlık» ilan ettiği için hakkında tutuklama kararı bulunan Ian Smith'in, Londra Konferansına katılması halinde tutukluluk kararının kaldırılacağı da İngiltere hükümeti tarafından resmen açıklanmıştır.

Bütün bu koşullar, 10 Eylül 1979'daki Londra Konferansı kadar, 10 Eylül'e dek gündeme gelecek olayların da büyük bir önem taşıdığını gösteriyor. Bakalım İngiltere ateşkes koşulundan vazgeçecek mi?

DOĞU'DAN MEKTUP...

Doğu halkından Politika'ya koskocaman, yürekten, tertemiz bir «merhaba» var. Bu kez Doğu'dan Mektubumuz daha değişik, daha bir yiğit.

Türkiye'nin kuzeyine, güneyine, batısına haber salın, müjde verin:

Doğu Halkı Faşizme Geçit Vermeyecek deyin. Faşizme karşı kavgada Türkiye işçi sınıfının yanında onurlu yerini alacak, alıyor, deyin...

Kürt Hasolar, Memolar, Ayşolar, Fatolar kavganın candamarında, faşizme karşı çatlak ellerini, ağa tarlasında yıpranan vücudunu siper etmiş. Onlar böyle söylüyor... deyin.

Onlar böyle yapıyor... da deyin.

Deyin ki faşistler biraz daha korksun, titresin bacakları... Deyin ki antifaşistler biraz daha kenetlensin birbirlerine. Daha kararlı yürüsünler faşizmin, faşist yuvaların üstüne üstüne...

DOĞU HALKI TÜRKEŞ'İ İYİ TANIR, TÜRKEŞ DE DOĞU HALKINI, KÜRT'LERİ...

● Türkiye'nin kuzeyine, güneyine, batısına haber salın, müjde verin: Doğu halkı faşizme geçit vermeyecek, deyin. Faşizme karşı kavgada Türkiye işçi sınıfının yanında onurlu yerini alacak, alıyor deyin. Kürt Hasolar, Memolar, Ayşolar kavganın candamarında, faşizme karşı çatlak ellerini, ağa tarlasında yıpranan vücudunu siper etmiş, Onlar böyle söylüyor..., deyin. Onlar böyle yapıyor, deyin...

● Diyarbakır halkı, «Türkeş Diyarbakır'a giremeyecek, Diyarbakır'da konuşamayacak» demişti 16 Haziran 1975'de. Türkeş konuşamamıştı Diyarbakır'da. Bırakın konuşmayı, Diyarbakır'a girememişti o gün. Değil o gün, başka hiç bir gün de giremedi, giremeyecek. Türkeş rüyasında bile giremeyecek Diyarbakır'a...

● Politik, apolitik herkes soruyor birbirine şimdi buralarda: «Kimler yaptı?» diyorlar... «Ne?.. Türkeş'i mi yakmışlar?. Hay gözünü sevdiklerim... Nerede olmuş? Nasıl olmuş? Soruları peşpeşe durmaksızın sürüyor. Herkes o günkü gösterilerle bugünkü yiğit gösterileri birbirine bağlıyor...

● DOĞU HALKI TÜRKEŞ'İ İYİ TANIR!

Doğu halkı faşizmi iyi tanır. Gestapo ajanı Türkeş'in ne menem biri olduğunu da iyi bilir. Türkeş'in nasıl bir Kürt düşmanı olduğunu deneylerle öğrenmiştir. Faşist Türkeş de Doğu halkını, tanır. Hele Diyarbakır'ı. Diyarbakır'ın o güzelim antifaşist Cıwanmer'lerini, şalvarıyla, çarşafıyla, kermanşah kuşağıyla faşizmin üstüne üstüne nasıl yürüdüğünü Türkeş çok iyi bilir.

Diyarbakır halkı «Türkeş Diyarbakır'a giremeyecek, Diyarbakır'da konuşamayacak» demişti 16 Haziran 1975'de. Türkeş konuşamamıştı Diyarbakır'da. Bırakın konuşmayı, Diyarbakır'a girememişti o gün. Değil o gün, başka hiç bir gün de giremedi, giremeyecek. Türkeş, rüyasında bile giremeyecek Diyarbakır'a... Çünkü baş düşman Türkeş'e karşı Diyarbakır ve çevre ilçelerden gelen tüm antifaşistler, hatta halktan AP'ye MSP'ye oy vermişler bile kadını, genci, çoluğu, çocuğuyla, gurup ayrılıklarını bir yana itip birleşmişlerdi. Amaç Türkeş'i Diyarbakır'a sokmamaktı. Amaç konuşturmamaktı Türkeş'i. Diyarbakır halkı başardı bunu. Ulaştı amacına. Hemde Türkeş'in en parlak zamanında, 2.MC' Devlet Bakanı sıfatını taşıdığı dönemde...

● 1975'DEKİ BİRLİK RUHU VE BUGÜN...

Eğer bugün Diyarbakır'da faşistler ellerini kollarını sallayarak gezemiyorlarsa, eğer birileri çıkıp açıktan açığa, «biz Türkeş'çiyiz» diyemiyorlarsa ve en önemlisi, bugün Türkiye'nin dörtbir yanında ölüm kusan Türkeş'çi faşist teröre burada rastlanılmıyorsa; bunda 16 Haziran 1975'de tüm devrimcilerin örnek tutumunun çok büyük payı var.

O günkü birlik sorunu, bugün kendisini dünden daha fazla dayatıyor. İşçi sınıfımız baş tehlikenin tırmanan faşizm olduğunu söylüyor. Yaşam bu tespiti hergün acı deneylerle doğruluyor. İşçi sınıfımız, onun örgütlü gücü, faşizme, faşist tehlikeye karşı tutarlı kavgada, ilk darbenin faşist örgütlere, MHP'ye, ÜGD'ye yönelik olması gerektiğini söylüyor.

Bazıları bunu hafife alıyor: «MHP, ÜGD kapansa ne olacak? O zaman da faşistler başka adlar altında yeni örgütler kurarlar» diyor. Aslında böyle demekle, hem kitlelerin, antifaşist güçlerin önünde duran, doğru tespit edilmiş hedefi gizlemek, hem de faşizme, faşist tırmanışa karşı savaşımı, köşebaşlarında sivrisinek avlama savaşımına indirgiyorlar.

Türkiye'de «Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» diyen Kürt, Türk, işçi, köylü, genç, kadın, öğretmen, kısacası 45 milyonluk halk bu külü yutmuyor. Faşist MHP ve ÜGD'yi köşeye sıkıştırtıyor, sivrisinek avlamayı; kitle savaşımında korkan, işçi sınıfının gücüne güvenmeyenlere bırakıyorlar. Maocular - goşistler - maceracılar, ve CHP sivrisinek avlayadursunlar işçi sınıfının çelik disiplinine bağlı güçler, bataklığı kurutmak, MHP-ÜGD'yi kapattırmak ve Türkeş başta olmak üzere faşist önderlerin yargılanması için yığın eylemlerini sürdürüyorlar.

● KÜRT İLERİCİLERİ ANTİFAŞİST SAVAŞTA

Sıkıyönetimli - sıkıyönetimsiz Doğu'nun birçok il ve ilçesinde boş durmuyor ilerici yurtsever Kürt gençleri, kadınları, işçileri, köylüleri, öğretmenleri. Her bir eylem, adına «korsan» da deseler, bir volkan gibi gürlüyor. Dolaşıyor dilden dile. Önce Diyarbakır, Ergani. Sonra Siirt, Van (Gevaş), MHP ve ÜGD'nin kapatılması, Türkeş'in yargılanması için almışlar kelleyi koltuklarına. Anlatmışlar herkese bu cinayet yuvalarının içyüzünü.

Politik, apolitik herkes soruyor biribirine şimdi buralarda: «Kimler yaptı?» diyorlar... «Ne?... Türkeş'i mi yakmışlar?.. Hay gözünü sevdiklerim. He he hey yiğitlerim...» Nerede olmuş? Nasıl olmuş? Soruları peşpeşe durmaksızın sürüyor. Herkes 16 Haziran 1975'i anımsıyor. O günkü olaylarla bu yiğit gösterileri biribirlerine bağlıyor ve bundan ötürü gülüyor Doğu insanının gözlerinin içi...

İsterseniz anlatalım Diyarbakır'ı.

Diyarbakır'da bir akşam üzeri. Akşam üzerleri Bit Pazarı'ndaki kahveler tıklım tıklımdır. 75 kadar ilerici genç belediye ve Ulucami sokaklarından Bit Pazarı'na geldiler. Birer ikişer oturdular kahvelere. Gençleri henüz hiçkimse farketmedi.

Gençler, işsizlerin, gündelikçi işçilerin arasında adeta kayıp oldular. En son gelen iki gencin yanında bir pankart ve Türkeş'in maketi var.

Bu iki genç, Bit Pazarı Alanına gelir gelmez hemen astılar pankartı daha önceden saptanan yere. Pankartda «MHP-ÜGD Kapatılsın Türkeş Yargılansın» yazıyor ve sol üst köşede İGD harfleri yazılı.

Pankart asılır asılmaz önceden halkın arasında oturmuş olan gençler birden değişik yerlerden fırladılar. Hep birlikte «MHP-ÜGD kapatılsın. Faşist Türkeş yargılansın. Faşizme geçit yok.

Ulusal Baskıya Son. Sıkıyönetim kaldırılsın» belgilerini haykırdılar. Bir genç Kürtçe kısa bir konuşma yaptı. Sonra Türkeş'in maketi, meydanın tam orta yerine getirildi, üstüne benzin döküldü ve yakıldı. Alevler yükselirken, gençler belgilerini tekrarladılar. Bu ara, çevre kahve ve caddelerden halk, Bit Pazarı'na doluşuyordu. Türkeş'in yanan maketi etrafında, takriben 1000 - 1500 kişi birikmişti. Kimileri caddeden geçmekte olan tanıdıklarını çağırıyorlardı.

Biri: «— Ula Reco, hele koş bak gençler Türkeş'i yakıy...» dediğinde, gençler çoktan kalabalığın içerisinde kaybolmuşlardı.

● İKİ BAŞ KURU SOĞAN

Tüm bunlar üç dakika içerisinde oldu. Çok geçmeden Bit Pazarına polis ve askeri kuvvetler doluştu. Maket çoktan kül olmuştu. Yazık, Türkeş'in maketini kurtarmada gecikmişlerdi. Kolluk kuvvetleri pankartı asılı olduğu yerden indirmek istediler.

Ama o ne?... Pankarta asılı bir şey var? «Ya bombaysa?» dediler. «Ya patlarsa?»

Bu korku pankartın yaklaşık bir saat daha fazla asılı kalmasını sağladı. Bomba uzmanları getirildi. Uzun çabalardan sonra maket indirilmişti. «Bombadır! Ha patladı, ha patlayacak?» dedikleri paket açıldı. Ne görsünler? «Bombadır» dedikleri paketten iki baş kuru soğan çıkmaz mı? Soğanları gören halk kahkahayı bastı.

Oldukça bozulan sıkıyönetimciler hemen Diyarbakır İGD Şubesi'nin yolunu tuttular. Çok geçmeden derneğin bulunduğu bina kuşatılmıştı. Kapı kapalıydı. Sıkıyönetimcilerimize kapalı kapının lafı mı olur?

Asker fotiniyle, dipçiğiyle kapıyı çatır çatır yere yıktılar. Fakat ne kadar da şanssızlar!.. İçerde şöyle temiz bir dövecek, sonra götürüp onu temiz bir işkenceden geçirecek tek canlıya rastlayamayınca, bu kez dernekteki cansızları, eşyayı, öteberiyi ayakları altına alıp darmadağın ettiler. Operasyon böylece sona erdi.

● «KÜRT İŞTE, NE OLACAK» DİYENLERE...

Ergani'yi... Siirt'i... Van - Gevaş'ı da uzun uzun anlatmak isterdik. Fakat bize ayrılan bu köşenin sınırlarını taşmamak için hoşgörün bizi.

Hiç kuşkusuz buralardaki tüm antifaşist çıkışların üç yukarı, beş aşağı ortak yönleri ama herbirinin ayrı ayrı ders verici, öğünçlü yanları var. Fakat tümü erkek, tümü yiğit!..

Türkiye'nin doğusunda, batısında; küçük - burjuvalarda, sosyal demokratlarda çok yanlış bir kanı var: «Kürt» lafını duyunca, «Aman, vatan millet bölünüyor, bölücülük var» yaygaralarını yükseltiyorlar. Bütün yaşamlarında bir gün dahi, Doğu'ya gelmemiş, Kürtlerle konuşmamış nice anasının kuzusu «Kuyruklu Kürt» masalını duya duya, Kürtlerin gerçekten kuyruklu olabileceğine bile inanası geliyor. Neden olmasın?

«Kürt işte n'olacak» küçük görmeleri oldukça yaygın hâlâ. Kendisine demokrat - ilerici diyen çoğu yarı-aydın ve hatta «marksizan» olduğunu söyleyenler bile, doğu sorununa hep kuşkulu bakmışlar; her seferinde emperyalizmin parmağını aramışlar. Ama bu kez, Doğu'da, Kürt halkı içinde, bir taraftan Türkiye işçi sınıfının savaş ve örgütsel birliğinin en kararlı savunucuları boy atarken, öte taraftan, ilerici, antiemperyalist, antifaşist Kürt demokrat - yurtseverleri çığ gibi gelişiyor. Bu gelişme, faşistlerin, tekelci burjuvazinin ölüm suyunu kaynatıyor. Halkların kardeşçe ve gönüllü birliğinin oluşacağı günleri daha şimdiden muştuluyor.

● FAŞİZM, IRKÇILIKDIR DA..

Evet anlatmakla bitmez Kürt halkının dertleri... Ve yine anlatmakla bitmez Doğu insanının yiğitlikleri... Şu gerçek ki, Doğu halkı, Kürt ilerici yurtsever çevreleri, faşist, ırkçı-şoven kafatasçı Nihal Atsız'ların, Alpaslan Türkeş'lerin:

«Türk Milletinin başını belaya sokmadan kendileri de yok olup gitsinler. Nereye mi? Gözleri nereyi görür, gönülleri nereyi çekerse oraya gitsinler. İran'a Pakistan'a, Barzani'ye gitsinler.» dediğini ya da «Ben, Ortaasya'daki soydaşlarım Kırgızlara, Kazaklara kardeşim demiyeceğim de Doğu'daki Kürtlere mi kardeşim diyeceğim?» dediklerini umutmadı, unutmaz da.

Yine evet, faşistlerin bu dedikleriyle ilerici Kürt gençleri, demokratları, faşizmin ırkçı-şoven karakterini, faşizmin en çok da Kürt halkının düşmanı olduğunu da ha iyi öğreniyorlar. İşte bunun için, işte bundan ötürü bu ezilen halkın yiğit evlatları kararlı antifaşist savaşçıların saflarında önemli bir güç oluyorlar. Türkiye işçi sınıfının Kürt devrimci, demokratlarına, antifaşistlerine kavga birliği için uzattığı dost eli boş kalmayacak! Daha şimdiden bu güven ortamı iki tarafta da alabildiğine gelişmekte, olgunlaşmakta. Ancak böyle bir antifaşist savaş birliği, her iki halkın can düşmanı faşizmin gelmesini engelleyecektir.

MENKULÜN SATIŞ İLANI
Gaziosmanpaşa İcra Memurluğundan

Dosya No: 1979/849 Ta.

Bir borçtan dolayı mahçuz 1 markasız önden vitrinli arkadan iki kapılı üzeri mermer soğutucu buzdolabı 25.000 TL.sı, torsan marka 6 kilo çekerli TM. ibreli terazi 10.000 TL.sı muhammen kıymetindeki menkuller İstanbul - Gaziosmanpaşa, Gaziosmanpaşa Meydanı Karabeyoğlu Pasajı Cömert Büfe No: 4 adresinde satılacaktır.

Birinci artırmanın 10.9.1979 günü saat 13.00-13.30 da yapılacağı, mezkür günde kıymetlerinin % 75 ine istekli bulunmazsa 11.9.1979 da aynı yer ve saatte ikinci artırma ile en çok fiat verene satılacağı ve belediye resimlerinin alıcıya ait olacağı ilan olunur.

(Basın: 6242) — 2084

Üsküdar 1.ci İcra Memurluğundan
Menkulün Açık Artırma İlânı

Dosya No: 1978/394 Talimat

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 5.9.979 günü saat 12-12.15 de Üsk. Selimiye Hamam Sk. 10/12-16 de yapılacak ve o günü kıymetlerinin % 75 ine istekli bulunmadığı takdirde 6.9.979 günü aynı yer ve saatte 2. arttırma yapılarak en çok fiat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasından görülebileceği, masrafı verildiği takdirde şartnamenin bir örneğinin isteyene gönderilebileceği fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilan olunur.

Muhammen kıymeti Lira	Krş	Adedi	Cinsi ((Mahiyeti ve önemli nitelikleri)
6000	00		Telefunken marka 61 ekran televizyon
2000	00		Lonjin marka salon radyosu
21.000	00		Isparta halısı çiçekli kırmızı düz 3 adet
8000	00		4 parça kırmızı koltuk takımı

(Basın: 6225) — 2086

92.100 Kg' SIRA MALI NOHUT SATINALINACAKTIR.
EREĞLİ KÖMÜRLERİ İŞLETMESİ MUESSESESİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — Şartnamesine göre 92.100 Kg. Sıra malı nohut kapalı zarf usulü ile satınalınacaktır.

2 — Teklif zarfları 25.9.1979 Salı günü saat 15.00 de Zonguldak'ta Ereğli Kömürleri İşletmesi (E.K.İ.) Ticaret Şube Müdürlüğünde açılacaktır

3 — Teklif mektupları ve geçici teminatlar 25.9.1979 Salı günü saat 14.00 de kadar E.K.İ. Genel Muhaberat servisine verilmiş olacaktır

4 — Şartnameler Zonguldak'ta E.K.İ. Ticaret Şube Müdürlüğünden Ankara'da Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü Satınalma Dairesi Başkanlığından ve İstanbul'da Beyoğlu İstiklal Cad. Odakule İş Merkezi No: 284-288 Kat: 12 de TKİ İstanbul Satınalma Müdürlüğünden temin edilebilir.

5 — E.K.İ. 2490 sayılı kanuna tabi değildir .

(Basın: 20206) — 2090

İ L A N
İstanbul 2 nci İcra Memurluğundan

979/6067

Mahcuz olup satılmasına karar verilen 74.000 lira değerinde 26 58 36 numaralı telefonun abonman intifa hakkının açık artırması 3.9.979 günü saat 16-16.15 arası Sultanahmet Adliye Sarayı İkinci İcra Dairesi odasında yapılacaktır. O gün verilecek bedel muhammen kıymetinin % 75 ni bulmadığı takdirde 4.9.979 günü aynı mahal ve saatte ikinci satışı yapılarak en çok pey sürene ihale edileceği, ihale karar pulu ve dellaliyenin alıcıya ait bulunduğu ilan olunur.

(Basın: 6241) — 2085

● **HÜSEYİN TÜRKÖZ**
CHP Çifteler Gençlik Kolları Başkanı

«MHP, ÜGD kapatılmalı mı? sorusu bırakılmalı, niye kapatılmıyor demeliyiz. Çünkü MHP'nin ÜGD'nin döktüğü kan bu örgütleri ve sorumlularını boğacak kadar çoktur. Belgelenmiş ve kanıtlanmıştır. Daha fazla beklemek faşist odakların üzerine gitmemek kan gölünde boğulan faşist cellatlara el uzatmak demek, sorumluluğa ortak olmak demektir.

MHP, ÜGD zaman yitirmeden kapatılmalı, başta gestapo ajanı Türkeş olmak üzere, tüm sorumlularından hesap sorulmalıdır.»

● **FEVZİ ŞOLT**
Makina Mühendisleri Odası Başkanı

«Çok önceden beri bilinen, ancak özellikle son günlerde açıkça ortaya çıkmış olan girişimlerin kaynak ve destek aldığı bir siyasal kuruluştur MHP. O nedenle eğer halkımızın mutlu ve aydınlık günlere olan özlemine cevap vermek istiyorsak, her şeyden önce MHP ve yandaşları olan ÜGD vb. faşist mihrak ve örgütlerin kapatılması zorunludur. Elbette ki bu bir amaç değil ama sonuca ulaşmak için zorunlu olan bir ara eylem olacaktır. Kuşkusuz egemen sömürücü güçler, sömürü, vurgun ve talanlarının sürmesi uğrunda önlerine çıkan engelleri aşmak için insanların canlarına kıymaktan çekinmemektedir. Ve yine faşist mihraklar kendilerine engel olarak sadece komünistleri ve sosyalistleri görmezler. Onlar için tüm demokrasi ve özgürlük yanlıları birer engel oluşturmaktadır. Bu nedenle halkımızın can güvenliğinin sağlanması istemi de MHP'nin kapatılması istemiyle çakışmaktadır.

O halde can güvenliğinin sağlanması ve daha iyi bir yaşam için MHP kapatılmalıdır.»

● **EYÜP SIHHATLI**
Türkiye Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı

«Faşist tehlike demokratik hak ve özgürlerimize doğrudan yönelmiştir. Bunun için MHP ve yan kuruluşları kapatılmalıdır.

Faşist tırmanış tüm demokratik hak ve özgürlükleri, sendikaları, demokratik kitle örgütlerini kısacası demokrasiyi tehdit etmektedir. Faşist tırmanışın önü alınmalı ve geriletilmelidir. Faşist tırmanışın geriletilmesi demokratik hak ve özgürlüklerin genişletilmesi, düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne konan yasakların, 141 ve 142'nin kaldırılması, demokrasi savaşımının güç kazanması ile olanaklıdır.

MHP'nin kapatılması için savaşım güçlendirilmelidir. MHP'nin kapatılması ile emperyalizme ve işbirlikçi tekellere darbe indirilecektir. Faşist tırmanış geriletilecek, faşizm özlemcilerine geçit verilmeyecektir.

MHP ve diğer faşist örgütler kapatılmalı, yöneticileri tutuklanmalı cinayetlerin katliamların hesabı sorulmalıdır.»

● **FATMA YILDIRIM**
Barış Yıldırım'ın kardeşi

«MHP ve yan kuruluşu faşist örgütler kapatılmalıdır! Çünkü ülkemizdeki faşist cinayetlerin belli başlı sorumlusu bu örgütlerdir.

Hergün ilericiler yurtseverler kurşunlanıyor, öldürülüyor. Niceleri oğullarını, nişanlılarını, bacılarını kaybediyor. Abdi İpekçi'nin, Bedrettin Cömert'lerin ve nice yurtseverlerin katillerinden hesap sorulmalıdır. Bu her demokratın istemi olmalıdır. MHP ve yan örgütlerinin kapatılması, faşist Türkeş'in tutuklanması, tırmanan faşizme darbe indirecektir.»

● **AHMET EROL**
İM-DER Genel Başkanı

«Gün geçmiyor ki bir ilerici yurtsever, aydın veya işçi, faşist bir cinayete kurban gitmesin. Hakim sınıfların yıllardır, önceleri öğrenci olayları, giderek sağ sol çatışması ve iç savaş diyerek gizlemeye çalıştığı terörün kaynağı artık hiçbir şekilde gizlenemeyecek kadar açığa çıkmıştır.

Ülkemizde yaygınlaşan terör, bugün artık sadece demokrasi güçleri ve onların savaşkan neferlerine yönelmekle kalmıyor faşist olmayan herkesi kendine hedef alıyor.

Adam öldürmekten soykırıma varan bu terör ve katliamlar, ne bazı sapık kişilerin bireysel ve başıbozuk girişimi, ne de bir iç savaştır. Faşist odaklardan yönetilen sistemli bir faşist terördür.

«Ya tam susturacağız,
Ya kan kusturacağız.»

ÜGD parolası ile yola çıkan faşist çetelerin bir avuç parababasının, işbirlikçi burjuvazinin kâr hırslarını tatmin edecek en emin iktidar alternatifi faşist diktatörlüğünü kurabilme girişimidir.

Bireysel adam öldürme, toplu kırım, silahlı saldırı ve bombalı yıkımlar şeklinde işlenen suçlarla etkinliğini sürdüren terör eylemlerinin örgütsel kaynakları, elde edilen kanıtlarla ortaya çıkmaktadır. Terörün, yasal görünümlü örgütlerce demokrasiyi yıkmak ve faşist bir rejimi yerleştirmek amacı ile planlandığı da açıkça bellidir.

Yasalar, terörün kaynaklandığı örgütlerin, kovuşturulması için yeterli kuralları içermektedir. Şimdi bu yasal kuralların gecikmeden ve bir neden aranmadan uygulanması gerekmektedir.»

● **MUSTAFA KARADAYI**
Petkim-İş Sendikası Genel Başkanı

«Ülkemizde de faşizme karşı demokrasinin korunması için; MHP, ÜGD kapatılmalı, gizli açık tüm faşist yuvalar dağıtılmalı, faşist şefler tutuklanmalıdır.

MHP kapatılmalıdır.

Çünkü; halkımızın cangüvenliğini tehdit etmektedir.

Bugün gizli-açık birçok faşist yuvanın yönetiminde ya da içinde bulunan ülkücüleri yetiştiren kamplar için Alparslan TÜRKEŞ, 10 Ocak 1969'da «Evet, bu gençleri tamamen ve her bakımdan destekliyorum. Komandolar, bir miting nasıl dağıtılır, nasıl karşılanır vb. konularda partililer (örneğin Rifat Baykal) tarafından eğitilmektedir.» diyordu. Faşist katil Veli Can ODUNCU - Cengiz AYHAN - Ferhat TÜYSÜZ ve daha yüzlercesi ülkücü komando olduklarını açıkça söylüyor. Gizleyemiyorlar.

MHP kapatılmalıdır.

Özellikle 2 MC döneminde kamu kuruluşlarına, MHP'li bakanların bulunduğu yerlerde önemli görevlere yerleştirilenlerin cinayet şebekeleriyle ortaklığı açığa çıkmıştı. 2 MC döneminde devlet kadrolarına yerleştirilen 265 bin kişi; tekelci burjuvazinin oluşturmak istediği yeni iktidar biçiminin temellerini oluşturacaktı.

Demokrat gazeteci Abdi İpekçi'nin katili silahını MHP'ye bıraktığını söylemiştir.

Son olarak Politika Gazetesi Yazişleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ü; MHP İstanbul Gençlik Kolu Başkanı Kazım AYAYDIN'ın da içinde bulunduğu faşist katillerin öldürdüğü ortaya çıkmıştır. Çelik-İş'in İskenderun Şube Başkanı faşist ULUKAN LIGIL'in; Maden-İş yöneticilerini öldürtmek içi nkiralık katil tuttuğu ortaya çıkmıştır.

Halkımızın beklemeye tahammülü yoktur. Bu cinayet şebekelerinin demokrasiyi katletmesine: ilericileri, sosyal demokratları, sosyalistleri, komünistleri öldürmesine izin verilmemesi için MHP kapatılmalıdır.»

● DEVAM EDECEK

Adı Refi Ural
Mesleği Operatör Doktor, Kadın Doğum Uzmanı
Sicil No: 48482

Zonguldak Devlet Hastanesi'nde çalışırken öğretmen Serap Nazman'ın ölümüne neden olduğu gerekçesiyle görevine son verildi.
Şimdi SSK Zonguldak Hastanesi'nde çalışıyor.
Bölgede «kasap doktor» olarak tanınıyor
Hem tamgün'de çalışıyor hem özel kliniğinde...

Zonguldak'ta bir sağlık tüccarı:

Kasap doktor ve marifetleri

9 aylık hamile kadına çalışır raporu verildi...

- Bir önceki olayda «ağır ihmali görüldüğü nedeniyle Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından Zonguldak Devlet Hastanesi'nden işten el çektirilmişti.
- Kasap Doktor Refi Ural'ın «işbaşı yapar» raporu verdiği hamile Ayhan Uluarslan'a eşinin itirazı üzerine aynı vizite kağıdına SSK Zonguldak Hastanesi Baştabibi Dr. Sabahattin Gümüşel 5 gün istirahat ekledi. Hasta 5 gün sonra ameliyatlı bir doğum yaptı.
- Doktor Refi Ural şu anda Tamgün Yasasına uyan, ama diğer yanda da özel kliniği açık olan «vurguncu» hekimlerden biri. İSTA muhabirleri kasap doktorun SSK Zonguldak Hastanesi'nde Tamgün Yasası gereğince çalıştığını ama aynı günlerde özel kliniğini de hiç kapatmadığını tespit ettiler.

Zonguldak SSK Hastanesinde «tek kadın doğum hekimi» olarak çalışan, böylece bu alanda Zonguldak'ta «tekel» kuran Operatör Dr. Refi Ural, Zonguldak'ta gene günün konusu. Bir yandan doğum sırasında ya da doğumu izleyen birkaç hafta içinde ya bebeğin ya anasının «dünyasını değişmesine» sebep olmakla ünlü Dr. Refi Ural. Bir yandan da tamgün yasasından tıkır tıkır maaş alıp, Zonguldak'ta özel muayenehanesini tıkır tıkır işletiyor. Bir başka yandan da AP'lilerle sıkı fıkı ilişkiler sürdürüyor.

İlk bakışta ülkede bunca sorun dururken, Zonguldak'ın SSK Hastanesinden bir kadın doğum hekimini iki günlük bir diziye konu almamız yadırgatıcı olabilir. Olmasın. «Dr. Refi Ural Olayı» Türkiye'de sağlık sömürüsünü, Türkiye'de kapitalist sistemin yurttaşların sağlığını korumaktan «aciz» olduğunun kanıtını gösteriyor. O yüzden seçtik. Bir de Dr. Refi Ural'ın adı anılınca yüreğine bıçak gibi acılar saplanan analar babalar var Zonguldak'ta. Karısını, bebeğini yitirmiş analar, babalar.

Tamgün Yasasıyla birlikte 20 doktorun görevinen ayrıldığı Zonguldak SSK Hastanesi'nde çalışan Operatör Dr. Refi Ural, AP'ye yakın çevrelerle sıkı ilişkileriyle tanınıyor. Daha aşağılarda kanıtlayarak sıralayacağımız bir yığın doğum olayında, gerek annenin, gerekse bebeğin ölümlerine «ağır ihmali» ile neden olan Refi Ural Zonguldak'ta «Kasap Doktor» sıfatıyla tanınıyor. Ne var ki SSK Hastanesi'nde doğum kliniğini eline geçiren ve «tek doğum mütehassısı» ünvanını da doğal olarak elinde tutan «kasap doktor»un eline düşmek zorundasınız. Bilerek ya da bilmeyerek.

9 AYLIK HAMİLE KADINA VERİLEN «ÇALIŞIR» RAPORU

Tamgün Yasasının çıkmasıyla birlikte 20 doktorun görevlerini terkederek özel muayenehanelerine döndüğü SSK Zonguldak Hastanesi'nde «görevini» sürdüren (!) Operatör Dr. Refi Ural bilinen ve bilinmeyen birçok hastalık ve ölüm olaylarına adı çokça karışan biri. «Kasap Doktor», 17 Ağustos 1979 Cuma günü SSK Bölge Müdürlüğün de çalışan ve aldığı toplam 31 günlük raporundan sonra da doğumu geciken Ayhan Uluarslan'ın yeniden rapor talebine karşılık vizite kağıdına şunları yazıyor:

Tarih: 16 Ağustos 1979

«9 aylık gebedir.

Not: İstirahatlerini kullanmış. Reçete.»

İmza resmi mühür. Op. Dr. Refi URAL.»

Kasap doktorumuz «çalışır» raporu vererek 9 aylık hamile Ayhan Uluarslan'ı «işbaşına» gönderiyor. Sözünü ettiğimiz rapor ilgili kurumlardadır.

Hastanın eşi Sadık Uluarslan SSK Zonguldak Hastanesi Baştabibine hemen başvurarak olayı aktarıyor. Hastane Baştabibi Dr. Sabahattin Gümüşel Bayan Uluarslan'ı muayene ediyor ve sonunda yine kontrol edilmek üzere verdiği 5 günlük istirahat kararını kasap doktorun da imzası bulunan aynı vizite kağıdına yazıp imzalıyor. Başhekimin raporunda, «anemi» teşhisi de koyduğu hasta, 4 gün sonra sezeryanla (doğumda ameliyat) kızı Berhan'ı dünyaya getiriyor. Bilinçli bir ailenin yerinde müdahalesi ile anne ve çocuk kurtuluyor.

Ama «doktorun söylediklerine inanmak» ve bu kasabın eline düşmek «zorunda» olan diğerleri ne yapsınlar. Onbinlerce ailenin sağlık hizmetleriyle uğraşan bu hastanede dön dolaş, bilinçli veya bilinçsiz ol, yine düşeceksin eline. Hadi parayı feda et, başka kliniklerde doğsun çocuğun, Ankara'ya, İstanbul'a git. Ama, hani para?

Zonguldak'ta bu kasap doktorun elinde ya karın kalır, ya çocuğun. Çoğu neden öldüğünü bilmez bile yavrusunun. Serap öğretmen gibi örgütlü değiller ki. TÖB-DER miting yapsın, soruna sahip çıksın.

7 AYLIK ÇOCUĞUN KATİLİ

Uzak değil 13 Ağustos 1979'dan bir olayı aktaracağız okurlarımıza. EKİ Müessese Müdürlüğünde çalışan 55 bin işçiden biri olan ve bu nedenle de SSK Zonguldak Hastanesi'nde tedavi edilmesi ve tıbbi gereksinmelerinin karşılanması gereken Zafer Keskin, 7 aylık hamile olan eşi Hatice Keskin'i sözkonusu hastaneye getiriyor. Bayan Keskin'in, 7 aylık, normal çocuk kilosundan da düşük olan bebeği Dr. Refi Ural tarafından dünyaya getiriliyor.

Ne var ki tıp dilinde «prematüre» adı verilen bu doğum olayında bebeğin, yine özel bir tıp aleti olan ve sözünü ettiğimiz olaylarda kullanılan «özel küvezde» bir süre bakıma alınması mutlaka zorunlu görülüyor. Zonguldak SSK'da olmayan bu alet gerekli olduğunda, bebeğin üç gün içinde «hemen Ankara'ya» sevkedilmesi işlemlerinin, yapılması yine, hastane yetkilileri tarafından zorunlu sayılıyor. Kasap doktor için «uzun iş» olan bu işlem okurlarımızın tahmin edeceği gibi yapılmıyor.

Kasabın servisinde çalışan ebe ve hemşireler daha önceki deneylerine dayanarak anne ve çocuğun kan tahlillerinin yapılmasını istedikleri Dr. Refi Ural'ın ağır hakaret ve küfürleriyle karşılaşıyorlar. Kasap doktor ebelerin bu isteğini reddediyor.

Bunun üzerine ikna olmayan ebeler kendi çaba ve olanaklarıyla anne çocuğun kan tahlillerini yaptırıyorlar.

KAN GRUPLARI NEGATİF

Ebelerin elde ettiği sonuçlara göre tıp dilinde «kan uyuşmazlığı» adı verilen ve ilgililerden aldığımız bilgiye göre hemen müdahaleyi gerektiren durum ortaya çıkıyor, annenin ve bebeğin kan gruplarının negatif olduğu saptanıyor. Yeni doğacak çocuklarının sakat doğmaması için 24 saat içinde yapılması gerekli olan ve Türkiye'de olmadığı için Avrupa'dan getirtilen, aynı zamanda her hastanede bulunması zorunlu sayılan «Rhos Gamma» adlı iğneyi Bayan Keskin'e yaptırmayan Op. Dr. Refi Ural doğumun hemen ardından (ertesi gün 14.8.1979'da) hastayı ve çocuğu taburcu ediyor. Kanı değiştirilmeyen çocuk dört gün sonra rahatsızlanarak (18.8.1979 günü) Zonguldak SSK Hastanesine götürülürken yolda ölüyor. Kendi mi, yoksa bilindiği gibi kasap doktor tarafından mı öldürüldüğünün yorumunu okurlarımıza bıraktığımız erkek çocuğunun ölüm işlemlerini o saatlerde hastanede nöbetçi olan Dr. Refi Ural imzalıyor.. Zafer Keskin'in ölüm nedenlerinden haberi yok. Kendisini bile tanımıyoruz. Bu yazı hazırlanmaya başlandığında da tanımıyorduk yani kendisini. İzini bulabilirsek görüşeceğiz. Onun söylediklerini de yazacağız. Zafer Keskin ilk çocuğunun ölüm nedenini belki de «kadere» bağlıyordur kimbilir. Ama bundan böyle doğacak çocuklarının da yüzde 90 ihtimalle sakat doğabileceğini bilmiyor Zafer Keskin. Bulabilirsek bunu da söyleyeceğiz kendisine.

«A» KONUŞMADI

Bayan «A...» konuşmadı. Karnı kocaman yüzü buruk ama gülüyordu da. İki çocuğunu da SSK Zonguldak Hastanesinde yitirmiş. Hem hastanede çalışan doktorlardan bazılarının özel kliniklerine de gitmiş. Ama yine de ilk iki çocuğu burada ölmüş.

— Aman isim vermeyin «A» deyin yeter diyor. İki ayım var. Yine onların eline düşeceğim. Üçüncü çocuğumu doğurmak ve büyütmek istiyorum. İsim vermeyin sakın. Yine onların eline düşeceğim. Sonra...

«— Onlar kim.» Refi'yi anlatıyor. Ona muayene olmuş. İki çocuğunun da burada öldüğünü söylemiş. Dr:

— «Üçüncü bende ölürse o zaman konuşuruz» demiş. Diğerleri bende ölmedi ki

Devam edecek

tırmık

AYDIN ENGİN

Orak, çekiç ve yoldaş

Haydi açık söyleyin, yazının başlığını okur okumaz ne düşündünüz? İster isabetli, ister isabetsiz, biz tahmin etmeye çalışacağız:

İrkildiniz...

Yürürlükteki yasalara göre bir suç kokusu aldınız...

«Bu Aydın Engin gene kaşınıyor» dediniz...

Kullanılması «yasak» sayılan üç kelimeyi yanyana görünce en azından görsel anlamda yadırgadınız...

Ve gene yanılmıyorsak, şimdi de «bu adam bu sözlerin sonunu nasıl ve nereye bağlayacak acaba?» diye düşündünüz.

Hiç bir yere bağlamayacağız. Bu üç sözcük, dilimizin ses ve anlam yükü bakımından diğerlerinden hiç de geri kalmayacak bu üç sözcük üstüne örülen yasak duvarından tuğla sökme çabasında, niyetinde ve kararındayız.

Bizim gücümüzü aşar elbet. Bilmem kaç yılın antikomünist sal dırısının harcıyla kemikleşmiş duvarlar, öyle fukara bir tırmık ile yıkılmaz bunu bilenlerdeniz. Ama bizim görevimiz de tuğla sökmek zaten. Devrimin duvarları tuğla tuğla örülür ve karşı-devrimin duvarları tuğla tuğla sökülür.

Tıpkı suyun yüz dereceye ulaşıp buhara dönüşmesi için sıfır dereceden 99 dereceye kadar ısıtılması gereği ve zorunluğu gibi.

• • •

Sovyetler Birliği'nin ve sonra başka bazı sosyalist ülkelerin ulusal bayraklarında orak-çekiç amblemi bulunmasaydı, Türkiye'de orak-çekiç sözcüklerini kullanmak «tabu» olur muydu? Kuşkusuz hayır.

Eee, antikomünizmin iğrenç duvarları birer birer yıkılırken, bu iki sözcük üzerindeki bu suskunluk ağı niye? Niye dilimizin ucuna, daktilomuzun tuşuna geldiği zamanlar bu sözcükleri kullanmıyor da örümcek ağı ile daha da örtülmelerine çanak tutuyoruz.

Suç mudur bu kelimeleri kullanmak? Bu soruya «evet» diyecek hukukçunun dinini karışlar, yüzüne üfürür, diplomasını katlayıp cebine tıkıştırır, geçeriz.

Orak, yüzyılımızın başında geniş köylü yığınlarının simgesi idi. Çekiç de geniş proleter yığınların. Orak ve çekiç kelimelerinin kolkola kullanımı ise kapitalizmi yıkacak işçi-köylü bağlaşıklığını simgeleyen bir «terim» niteliğindedir. Bugün orakın yerini biçer-döver, çekiç'in yerini çarklar, yüksek fırınlar, reaktörler, dinamolar aldı. Ama tarihsel bir simgenin yürek kabartan, göz ve kulak okşayan kucaklayıcılığı olanca canlılığı ile yaşıyor. Yeryüzünde milyonlarca kişi «orak-çekiç» amblemli bayraklarıın gölgesinde yaşıyor. Türkiye Komünist Partisi'nin ambleminde orak ve çekiç var.

Dahası Anadolu bozkırlarında hâlâ orak kullanan köylüler ve kentlerde çekiç sallayan işçiler, zenaatkârlar var.

O halde yazarken, çizerken, konuşurken orak'ı da, çekiç'i de orak-çekiç'i de kullanmakta çekince göstermek neden? Antikomünizme, hem de soğuk savaş yıllarından arta kalmış en kaba, en ilkel bir antikomünizme hâlâ pabuç bırakmak değil mi bu?

• • •

Ya Yoldaş sözcüğüne ne demeli? Dilimizin gerek ses gerek anlam yükü ve lezzeti bakımından bu en güzel sözcüklerinden birini, komünistler birbirine «yoldaş» der, diye kullanamamak niye?

Evet doğru, komünistler birbirine «yoldaş» der. Ne var bunda? Çocukların kendilerini doğuran kadına «anne» demesine, bu yazıyı yazdığımız alete «daktilo» dememize, okuduğunuz şu yazılı kağıda «gazete» demenize ne kadar şaşılırsa, komünistlerin de birbirine «yoldaş» demesine o kadar şaşılır. Anne demek, daktilo demek, gazete demek ne kadar yasak, ne kadar «suç» ise «yoldaş» demek de o kadar suçtur.

— Belki haklısın ama gene de bu sözcükler kullanılınca yadırganıyor. Kullanılınca sanki yasalara göre suç işlemiş gibi oluyor... diyenleriniz var ise, bizim de onlara bir çift sözümüz var.

Eğer bir evin kapısına kilit vurmaya kalkışırsanız, o evin içindeki masayı da, iskemleyi de, koltuğu da, yaşayan insanları da, ağlayan bebeği, bebeği emziren anayı, didinen babayı da kilitlemiş olursunuz.

Türkiye'de Komünist Partisi üstünde utanılası bir yasak sürüp gidiyor. Eh, «Parti»nin yasaklandığı bir ülkede «kelimeler» de burjuvazinin antidemokratik prangalarına vurulmuş, şaşılası değil.

Şaşılası değil ama kabullenilesi hiç değil

Hiiiiiiiiiç...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 84 —

«Annemi soydum» diye ağlıyordu. «Babamın da tüm haftalığını çaldım.»

Delikanlı on feniği de kısa sürede yitirdi. Hiç de tasalanmış görünmedi bundan.

Barınağın girişinde zayıf ve solgun, iki üniformalı kız belirdi. Omuzlarına yanlamasına asılmış gitarları, ellerinde de bir dua kitabı vardı. Aynı şekilde üniformalı bir adam peşlerinden geliyordu. Suratına iman dolu bir anlatım vermeye çalışıyordu. Kül rengi gözleri vardı.

Her üçü de, bulunduğumuz genel salona girdiler. Kızlar Kurtuluş Ordusu'nun türkülerinin sözleri yazılı yapraklar dağıttılar. Sonra gitarlarını akort ettiler. İman dolu yüzlü adam, gözlerini göğe kaldırdı ve koşu için hazırlanıyormuş gibi ayaklarının ucunda yaylandı. Kızlar, tiz ve keskin sesleriyle şarkılarına başladılar. Bazı serseriler de gözlerini kapatıp onlara katıldılar.

Kağıt oynayanlar keyiflerini hiç bozmadılar. Ama zırıltıları kısa zamanda kızların keskin sesleri arasında kayboldu. Koşucu gibi salınan adam, kızlarla, onlara katılan serserilerin meydana getirdiği çemberin ortasına geldi. Anlaşılmaz bir takım sözcükler mırıldanarak büyük bir şevkle dua etmeye başladı. Kızlar ise, sinir bozucu bir şekilde gitarlarını tırmalayıp duruyorlardı. Vaazcı bizim masaya doğru yanaştı: «İsa dememiş midir ki» diye haykırdı. «Geliniz bana ey siz üzgün insanlar, geliniz bana ki acılarınızı dindireyim?» Sanki kramp girmiş gibi kollarını sallıyor ve hepimizi birer birer Tanrı'nın yanına çekmek istiyordu. «Onun kalbi dünyalar kadar geniş, ilkbahar yeli kadar tatlı ve denizdeki bir fırtına kadar güçlü değil midir? Onun kiabi kuşku yok ki tüm insanlar için çarpmaktadır, ama özellikle de fakirler ve dertliler için çarpmaktadır». Komşu masada oturan ve o zamana kadar gözlerini kapamış duran ihtiyarlardan birine işaret etti. Adam yerinden sıçradı ve kekeledi: «Ben mi?.. Ben dilencilik yapmadım ki!»

Karşısında, kendisinden belgelerini isteyen bir jandarma gördüğünü mü sanıyordu, neydi? Çevredeki gülmeye başladılar. Vaazcı kendilerine bakınca, hemen sustular.

Kağıt oynayanlar, ortalıkta sahnelenen oyunun gerisini merak ediyorlarmış gibi kağıtları bıraktılar. Birkaç fenik uğruna kasadarı uyutmak isteyen yaşlı serseri tereddütlü bir şekilde vaazcıya doğru ilerledi.

«Ey, İsa'nın kuzusu, Tanrı'nın zavallı kulu» diye coştu vaazcı. Kollarını ihtiyara doğru uzattı: «Kollarıma doğru gel. Tanrı'nın kollarına gel. Yeryüzünün tüm günahlarını da işlemiş olsan, o seni yine karşılayacaktır, seni bağışlayacaktır. Ve sen kalbinde huzuru bulacaksın.»

Karşı koymasına aldırmadan ihtiyarı elinden tuttu ve kızlara doğru sürükleyip götürdü. Kızlar gitarlarını ayar ettiler. Isınmış sesleri şimdi gittikçe artarak yayılıyordu. «Hükümdar» yağlı şapkasını çıkardı ve parmaklarını seyrekleşmiş saçları arasından geçirdi. İşte orada, öylece ayakta, fenersiz yakalanmış ve sıkıntılı haliyle yoksulluğun yaşayan bir simgesi gibi duruyordu.

Vaazcı kendini yere attı. Birbirine kavuşturduğu ellerini kaldırarak acıklı inlitiler çıkarmaya koyuldu. Yaşlı adam da onu taklit etti.

— «Günahlarını itiraf et,, Tanrı'nın huzurundaki günahkâr kul. Günahlarını dök ortaya!» diyerek onu sarsıp duruyordu. «İtiraf et günahlarını, o zaman Tanrı seni affedecektir!»

İşte bu gerçek bir komediydi.

— «Ben... Ben...» diye inliyordu ihtiyar. Kırışıklıklarla harap olmuş, sokaklarda ve bozuk hava koşullarında bulunmaktan bozul muş yüzü, sanki kırbaçlanıyormuş gibi buruştu.

Son gömleğini kumara sürmüş olan genç oyuncu da kendini ihtiyarın yanına attı. O da ellerini birbirine kenetledi. Nereleyse kendinden geçivereceklmiş gibi inlemeğe koyuldu.

— Huzura kavuşmak istiyorum... Hatalarımı kabul etmek istiyorum..., Ruhumu temizlemek istiyorum..

— «Ey büyük Tanrım,» diye vaazcı yeni dencoşturmaya başladı. «Bir savaş kazanmak üzereyiz. Bahtsızların kalbini yumuşat, onların günahkâr dillerinin çözülmesine yardımcı ol... Onların seni yardıma çağırmalarına izin ver ulu Tanrım!»

Komşu masada zayıf ve kuru bir yaşlı adam vardı ki, ağzının içinde birşeyler geveleyerek matrak geçiyordu. Bakışımı hissederek bana gülümsedi.

Şimdi gömleksiz genç:

— «Annemi soydum», diye ağlıyordu. Tüzünden, dudaklarının kıyısından iri yaşlar süzülüyordu. «Babamın tüm haftalığını çaldım.»

— «Ben alkol denen hastalığa kapıldım», diye zırlıyordu karfa sesiyle yanındaki ihtiyar. Vaazcı ise, göze çarpacak şekilde açılıp rahatlıyordu. Sanki ruhu bu itiraflarla besleniyordu.

Masaların çevresinde oturan serseriler şimdi gerçek bir tiyatronun seyrine koyulmuşlardı. Islık çalıyor, birbirlerinin omuzlarına vuruyorlar, bu gösteriden hiçbir şey kaçırmamak için «susun!» diye bağırıyorlardı.

Kızlar yeniden ilahiler söylemeye başladılar. Vaazcı da beraber. Hatta ortadaki ihtiyar da bu genel koroya mırıl mırıl katılmakta gecikmedi. Delikanlının sesi borozan gibi çevreyi inletiyordu. İlahilerini bitirince kalktılar ve çıktılar. Başta kızlar vardı, arkalarında nedamet getirmiş iki günahkar, en geride de Vaazcı efendi. Çıkmalarından sonraki sessizlikte yan masadaki ihtiyarın sesi yükseldi:

— Bütün bu soytarılıklar bir kangal sucuk için!

Sesi arzu doluydu.

Gündüzkü yürüyüşün ritmine uygun şekilde kımıldayıp duran bacaklarımın kaslarındaki seyrimelerle rahatsız, geceyi gözlerim tavana takılı geçirdim. Ayrılış sabahı, Pazar alanı üzerindeki telaşlı ses ve gürültüleri duyuyordum: Tramvayın gıcırtısı, çizmelerin rap rapları, gelip geçenlerin sabah selamlaşmaları ve bu karmakarışık şafak vaktinde kulağımda kalan Jupp Keidel'in sesi:

«Yok be, bırak şakayı...! Gidiyorsun ha? Sahiden gidiyor musun?»

Kabarmış bir yürek ve düğümlenmiş bir boğazla ayrıldım. Ondan sonra günler ve haftalarca dere tepe düz gidip, köyler, kentler aşarken, evden eve dilenirken, o ayrılış sabahının gürültüleri hep kulaklarımda çınlayıp durdu.

İsviçre'den geçerken tutturduğumuz yolu, Fransız sınırını aşmamızı pek anımsayamıyorum. Marsilya'ya varışımızı da. Bilmem otostopla mıydı, trenle miydi? Emin olduğum şey 1929 sonbaharında bulunduğumuzdu.

Koskocaman bir merdivenin tepesine oturmuş, denize kadar inen bir caddeye bakarken görüyorum kendimizi. Marsilya burası! Bu da onun ünlü La Canebiere caddesi! Ayaklar kan içinde, karınlarımız aç, günlerdir traş yüzü görmemiş bir yüz, sırtımızda pis ve yırtık elbiseleri Caddeyi deniz kenarına varana kadar işte böyle yürüdük.

Dar sokaklı pis bir semt, kuşkuyla bakan insan yüzleri.

Perişan görünüşlü binalar üzerindeki alçacık, küçük pencerelerden dışarıyı dikizleyen yarı çıplak kadınlar bize işaretler yapıyor ve içeri çağırıyorlar. Ne istediklerini anlamak için ne dediklerini anlamamıza gerek yok. Herhalde pek anlamasalar da, nereye vardığını çaktıkları küfürlerimize, lazımlıklarını üzerimize boca ederek cevap veriyorlar.

Acımış zeytinyağı kokan küçük bir aşçı dükkanında minicik balıklardan biz kızartma yiyoruz. Sözde aramızda fiyat konusunda tartışma çıkıyor ve bunu gören dükkan sahibi, sinirli bir gülüşle ve parayı ödetmeden bizi dışarı atıyor.

Öfkesinden kuduran Rudi homurdanıyor:

— Güney Amerika'daki balta girmemiş ormanlara vardığımızda bizi hiç kimse böyle kapı dışarı edemeyecek.

— «Evet, balta girmemiş ormanlara bir varalım...» diyorum. O sırada hâlâ Atlantiği aşma hayalini beslemekte miydik gerçekten?

Kocaman, taştan bir kent, insanları öyle, taşlaşmış gibi. Garda bir harita üzerinde ne tarafa yöneleceğimizi tayin ediyor, akşama doğru kentten çıkıyoruz. Batıya, Priene'lere doğru uzanan bir demiryolu hattı boyunca yürüyoruz.

(Devamı var)

Çalışma Genel Müdürlüğü, işçilerden spor adına yapılan kesintilerin yasalara aykırı olduğunu açıkladı

Spor kılıflı sömürü konusunda son sözü yargı organı söyleyecek...

● ÇALIŞMA BAKANI ADINA ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜNÜN İMZASI BULUNAN VE BAKANLIĞIN GÖRÜŞÜNÜ AÇIKLAYAN YAZIDA, "HER ÜYENİN AYRI AYRI OLURU ALINMADAN SPOR PARASI YA DA BAŞKA ADLARLA İŞÇİ ÜCRETLERİNDEN KESİNTİ YAPILMASI İŞ YASASINA AYKIRIDIR" DENİLİYOR. AYRICA MKE'DE YAPILAN TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE SPOR PARASI KESİLMESİ İLE İLGİLİ MADDENİN YASAYA UYGUN OLMADIĞI BELİRTİLİYOR

● GAZETEMİZDE FAŞİST TÜRK - METAL SENDİKASININ MKE'DE YAPTIĞI TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDE, İŞÇİLERLE HİÇBİR İLGİSİ OLMAYAN SPOR KULÜPLERİ ADINA, "SPOR PARASI" KESTİRDİĞİ HABERİ YER ALMIŞ, BUNUN ÜZERİNE BİR ÇOK MKE EMEKÇİSİ BU PARANIN KESİLMESİNİN ÖNLENMESİ İÇİN MADEN - İŞ SENDİKASINA BAŞVURMUŞTU. MADEN - İŞ SENDİKASI İSE ÇALIŞMA BAKANLIĞINA BİR YAZI İLE MÜRACAAT EDEREK, GÖRÜŞ BİLDİRMESİNİ TALEP ETMİŞTİ

ARTIK, İŞÇİLERİN ALINTERLERİ TRANSFER HOVARDALARI YARATMASIN

«Sporda da sözümüz var» sloganıyla başlattığımız atılım ilk ürünlerini veriyor...

Çalışma Genel Müdürlüğü işçilerden spor adına yapılan keseneklerin yasa dışı olduğunu bildirdi.

Şimdi söz sırası yargının. Büyük bir olasılıkla artık işçilerin alınterleri transfer hovardaları yaratmayacak.

Yıllardır Türkiye sporunu yöneten ve denetleyen sermaye bunun faturasını emekçi kitlelere yükledi. Sporu hem ekonomik, hem de ideolojik bir araç olarak kullandı. Emekçi kitlelerin parasıyla emekçi kitleleri uyuttu. Birbirine düşürdü.

İşçiden kestiği paralarla, fabrikalarda sınıf ve kitle sendikacılığı yolundaki gelişmeyi durdurmak için boksör, güreşçi, futbolcu adı altında faşistler beslendi. Bu faşistler zaman zaman işçilere saldırdılar.

Nihayet Maden - İş bu gidişe dur dedi. İşçilerin sırtlarındaki ağırlık yeter bir de spor kulüpleri eklenmesin diyerek Çalışma Bakanlığı'na başvurdu. Bu konuda Çalışma Genel Müdürlüğü'nden görüş istedi.

Çalışma Bakanlığı bu uygulamanın yasa dışı olduğuna karar verdi. Bu kararın ışığında büyük bir olasılıkla yargı organları yıllardır işçinin alınterine yönelen bu iğrenç sömürüye dur diyecek. Böylelikle ekonomik sömürünün bir bölümü önlenecek...

Bu aşamada üzerimize düşen görevin bilincindeyiz.

Çünkü işçiler yalnızca ekonomik olarak sömürülmüyor. Aynı zamanda ideolojik olarak da koşullandırılıyor.

Bu koşullandırılmayı da kırmaya hazırız böyle biline...

SPOR SERVİSİ

Hasan UYSAL

Bir buçuk ay önce spor parası adı altında işçilerin ücretlerinden kesinti yapılıyor diye yazmaya başlamıştık. Önce Zonguldak, sonra Eskişehir, arkadan İstanbul en son olarakta Ankara'da MKE'de işçilerden yapılan kesintiler hakkında. Bunlar sadece birer örnekti. Aslında yurdun her bir tarafında demiryolu işçilerinden, şeker fabrikası işçilerine kadar bir çok işletmede «spor parası» adı altında sarı sendikalar, imzalanan toplu iş sözleşmelerine, işçilerle hiç bir ilgisi olamayan spor kulüplerine para vermekle zorunlu bırakılıyordu.

Yayınımızla ilgili olarak en duyarlı işçiler MKE işçileri, en duyarlı sendika olarakta Maden-İş çıktı. MKE kurumunda faşist Türk Metal Sendikası, imzaladığı toplu iş sözleşmesinde, işçilerden «spor parası» kesilmesini madde olarak getirmiş ve zoraki her ay işçilerden para kesintisi yapılmasını sağlamıştı. Toplanan bu milyonlarca para işçilerle, emekçilerle hiç bir ilgisi olmayan MKE'ye bağlı spor kulüpleri ne aktarılıyordu.

Bu durumla ilgili yayınımız üzerine MKE işçilerinden, paranın kesilmesinin önlenmesi için Maden-İş Sendikasına bir çok başvurular yapıldığını öğrendik. Daha sonra Maden-İş Sendikası 2. Bölge Temsilciliği Çalışma Bakanlığına görüş bildirmesi talebi ile müracaat etmişti.

«İŞÇİLERDEN SPOR PARASI ADI ALTINDA YAPILAN KESİNTİ YASA DIŞIDIR»

Maden-İş Sendikasının baş vurusundan sonra Çalışma Bakanlığı Çalışma Genel Müdürlüğünce yapılan inceleme sonucu, işçilerden spor parası adı altında yapılan kesintinin yasa dışı olduğu belirlendi.

1045-2-380 (1)/8573 sayılı karar şöyle:

Türk-Metal Sendikası ile MKE Kurumu arasında bağıtlanan 7. dönem toplu iş sözleşmesine dayanılarak, bu sözleşmeden yararlananlardan her ay spor parası kesilmesi nedeni ile ilgili dilekçeniz incelendi.

1475 sayılı yasada işçi ücretlerinden yapılacak kesintilerin niteliği ve koşulları açıklanmış olup, yasada belirtilen koşullar ile sendika tüzüğünde sendika ödentisi olarak belirlenen tutar dışında, her üyenin ayrı ayrı yazılı oluru alınmadan «spor parası» adı altında veya başka adlarla işçi ücretlerinden kesinti yapılmasının iş yasasına aykırı olduğu, ayrıca 275 sayılı yasanın uygulanması açısından da toplu iş sözleşmelerinin, iş bağıtının yapılması, içeriği, sona ermesi ile ilgili normatif hükümlerinin objektif hukuk kuralları oluşturması bakımından, kendine özgü bir hukuk bağıtı sayılmakta ve bu nedenle borçlar yasasının, bağıtların yapılması hükümlerine uyularak bağıtlanması gerekmektedir. Başka bir deyişle toplu iş sözleşmeleri, yasaların kesin bir şekilde emrettiği yasa kurallarına, kamu düzenine, kişi haklarına, ahlâk ve adaba aykırı hükümler taşıyamayacağına göre, sözleşmenin konuyla ilgili maddesinin de yasaya uygun olmadığı kanısına varılmıştır. Ancak, bu konuda çıkan uyuşmazlıkların kesin çözüm yeri ise yargıdır. Bilginizi rica ederim.

H. İbrahim Tekelioğlu

ÇALIŞMA BAKANI ADINA, ÇALIŞMA GENEL MÜDÜRÜ

Dünya Serbest Güreş Şampiyonası'nda madalyaları Sovyetler Birliği ve ABD paylaşıyor

San Diego — Dünya Serbest Güreş Şampiyonasının üçüncü ve dördüncü tur maçlarından sonra altın madalyaların Sovyet ve Amerikan güreşçileri arasında paylaşılacağı anlaşıldı.

82 kiloda Olimpiyat Şampiyonu olan Amerikalı John Peterson, önceki gece Macar İstvan Kovacs'i sayı ile yenerek final turuna yenilgisiz girdi.

74 kiloda ise, Amerikalı Kee Kemp, Sovyet Nikolay Petroenko'yu az bir sayı farkı ile mağlup ederek altın madalyaya adaylığını koydu. 48 kiloda çekişme Amerikalı Bob Weaver ile Sovyet Sergey Kornelav arasında. Her iki güreşçi de önceki günkü maçlarını kazandılar. 57 kiloda Amerikalı Jo Corso'yu 4 dakika 09 saniyede tuşla yenen Sovyet Sergey Beloglazov altın madalyayı garantiledi. 62 kiloda Amerikalı Andre Metzger, Bulgar Micho Dukov'u ve Sovyet Vladimir Yumin de, Fransız Richard Chelmowski'yi yendiler.

Beşiktaş, 43 milyonluk borcunu ödemek için piyango düzenliyor

İstanbul, (THA) — Beşiktaş Jimnastik Kulübü 43 milyonluk borcunu ödemek için rozet ve piyango kampanyası açacaktır.

Beşiktaş Kulübü Başkanı Gazi Akınal vadesi gelen borçların ödendiğini belirterek şunları söyledi:

«Beşiktaş'ın bugün için 43 milyon lira borcu var... Bu borçlar şahıslara, bankalara ve kulüpleredir. Trabzonspor'a 5,5 milyon lira borcumuz kaldı. Bunun 1 milyon lirasını ayın 31'inde ödeyeceğiz. Daha önce de 1,5 milyonu ödedik. Prensip olarak vadesi gelen borçları kesin surette ödeme kararı aldık ve ödüyoruz. Beşiktaş Kulübünün bu borçlarının büyük bir kısmını rozet ve piyango kampanyası açarak ödeyeceğiz. Bunun hazırlıklarını yapıyoruz. Bu kampanyalardan toplam 25 milyon lira gelir bekliyoruz. Geri kalan borçlar maç hasılatlarından, aidatlardan ve teberrulardan karşılanacaktır.

Takım zafer kazanmadığı zaman böyle karıştırıcı konular ortaya atılıyor. Taraftarlarımız biraz sabırlı olsunlar onlara büyük Beşiktaş'ı seyrettireceğiz.»

Öteyandan Beşiktaş Kulübünün borçlarına karşılık bankalara yılda 9 milyon lira faiz ödediği öğrenildi. Ancak yöneticiler bu borçların tümünün ödenmesi gerektiği tezini savunmaktadırlar.

at yarışları

ALEV ANAKÖK

1. Koşu: F: Konkord, P: Cankara, S: Ok Tay
2. Koşu: F: Kaderim, P: K. Ceylanı, S: Önsarı
3. Koşu: F: İrade, P: Hürol, S: Muşlu
4. Koşu: F: Şenbey, P: Atiye, S: Pandora
5. Koşu: F: Yerbasması, P: Laura, S: Çözümyolu
6. Koşu: F: Gazele, P: Lone Star, P: Karaali, S: High Society
7. Koşu: F: Sunny Boy, P: Güçlü, S: Bonanza
8. Koşu: F: Çilek, P: Altınova, P: Öztüğ, S: H. Zaman 357

YURTTA SPOR

● F. Bahçe ceza ve prim yönetmeliğini yeniledi...

Fenerbahçe Yönetim Kurulu yaptığı toplantıda prim sistemine bazı yenilikler getirirken, yeni bir ceza talimatnamesi hazırladı.

Buna göre en büyük para cezasını Fenerbahçe formasına yakışmayacak hareketlerde bulunan futbolculara verilecek. Bu cezanın para olarak karşılığı 20.000 lira olarak saptandı.

Yönetim Kurulunun uygulamaya koyduğu para cezalarının miktarları ve nedenleri şöyledir.

Kırmızı kart gören futbolcuya 10.000 lira, gece saat 23.00'den sonra evinde bulunmayan futbolcuya 5000 lira, basına gereksiz beyanat veren futbolcuya 5000 lira, arkadaşları ile münasebetlerini zedeleyen futbolculara 2500, bunu daha ileriye götürenlere 5000 lira, teknik direktörü, yönetici veya herhangi bir kulüp üyesi ile sürtüşmeye giren futbolcuya da 5000 lira para cezası verilmesi kararlaştırılmıştır.

● Aymergen'e Akdeniz Oyunları için yapılan davet hasıraltı edildi...

Yugoslavya Oyunlar Komitesi'nin sefaret aracılığı ile Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'e yaptığı davet, Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından hasır altı edildi.

Split Akdeniz Oyunlarına şeref konuğu olarak Türkiye'den Gençlik ve Spor Bakanı ile Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen davet edildi.

Davet'in Ankara'daki Yugoslavya Elçiliği tarafından Bakanlığa bildirildiği öğrenildi. Ancak, bu davet Bakan Çakmur'un emri ile hasır altı edildi ve durum Ergun Aymergen'e bildirildi.

Davet'in Türkiye Ulusal Olimpiyat Komitesine de bildirilmesinden sonra ortaya çıkan durum hoş karşılanmadı.

● UEFA'nın görevlendirdiği gözlemci Ordu sahasını incelemek için 1 Ağustos'la yurdumuza geliyor...

UEFA tarafından Ordu Stadını görmek üzere görevlendirilen Demokratik Alman gözlemci Rudi Gloeckner 1 Eylül'de Ankara'ya gelecektir.

● İnönü Stadının ışıklandırılma sorununu çözmekle görevli teknisyen kayıp...

Avrupa Kupalarında oynanacak maçlar öncesi İstanbul İnönü Stadının ışıklandırmasının eksiklerini belirlemek üzere görevlendirilen teknisyenin haftalardır ortalıkta görünmediği bildirildi.

Edinilen bilgiye göre, Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'nün tesislerden sorumlu yardımcısı Hüseyin Avni Şağesen 16 Ağustos tarihinde bir teknisyeni bu iş için görevlendirdi ve İstanbul'a gönderildi.

Ancak, aradan uzun bir süre geçmesine karşılık görevli teknisyen bütün aramalara karşılık bulunamadı.

● Genç takım maçlarına çıkmayan Diyarbakırspor ve Gaziantepspor'a 10'ar bin lira ceza verilecek...

Futbol Federasyonu geçtiğimiz hafta başlayan lig maçlarına genç takımlarını götürmeyen Diyarbakırspor ile Gaziantepspor'a 10'ar bin lira para cezası verecektir.

Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık bu konudaki görüşlerini açıklarken «Gençler ligi mutlaka aksaksız şekilde yürütülecektir. Diyarbakırspor ve Gaziantepspor kulüplerinin genç takımlarını ilk hafta maçlarına götürmemeleri üzücüdür, Bu konuda yönetmenlik gereği yerine getirilecektir» dedi.

● Ulusal futbolculara primler toptan ödenecek...

Futbol Federasyonu, Avrupa Uluslar Kupası maçı için Ulusal Takım oyuncularına «Toptan prim» ödenmesini kararlaştırdı.

Federasyon Kurulunun Ankara'da yaptığı son toplantıda ele alınan prim konusunda görüş birliğine varıldı. Buna göre, Avrupa Uluslar Kupasında Malta, Galler ve Federal Almanya ile yapacağımız ulusal maçlardan sonra bir değerlendirme yapılacak ve verilecek prim saptanacaktır.

● "C" Monitör kursu ön elemeleri Pazartesi günü Ankara'da yapılıyor...

17 Eylül'de İstanbul'da yapılacak (C) monitör kursunun ön eleme sınavları 3 Eylül Pazartesi günü saat 09.00'dan itibaren 19 Mayıs Stadında yapılacaktır.

DÜNYADA SPOR

● Dünya Gençler Futbol Şampiyonasında İspanya çeyrek finallere katılmayı garantiledi...

Japonya'da düzenlenen Dünya Gençler Futbol Şampiyonasında, çeyrek finallere katılmayı şimdiden garantileyen tek takım İspanya oldu. Yaptığı iki maçı da kazanan İspanya, ikinci karşılaşmada Meksikayı 2-1 yendi. (A) grubunun öteki maçında Cezayir ile Japonya golsüz berabere kaldılar.

● Dünya Üniversite Oyunları dün başladı...

Onuncu Dünya Üniversite Oyunları, 26 takımın katıldığı futbol turnuvası ile dün başladı.

26 takım, bazıları üçlü, bazıları da dörtlü olmak üzere sekiz grup altında eşleşti. Grup birincileri daha sonra yapılacak yarı finale çıkacaklar.

● Kıtalararası Basketbol Şampiyonası'nda ABD, Çekoslavakya'yı 97 - 83 yendi...

Arjantinde düzenlenen Kıtalararası Basketbol Turnuvasında ABD Çekoslovakya'yı 97-83 yendi. Maçın ilk yarısı 48-41 Amerikalıların lehine kapandı.

Fıratlı, kendini merkez ceza kurulu sandı!

● Atletizm Federasyonu Başkanı, ulusal atletlerden Erol Şişko'yu sorgusuz, sualsiz yarışmalara almıyor...

Ankara (Politika) — Atletizm Federasyonu Başkanı Jerfi Fıratlı, ulusal sporcularımızdan Erol Şişko'ya bundan sonra hiçbir yarışmaya alınmayacağını bildiren bir yazı gönderdi.

Ayrıca Fıratlı'nın, Şişko'nun barındığı Bölge Lojmanı'ndan da çıkarılması için Ankara Bölge Müdürlüğü'ne de başvurduğu öğrenildi.

Jerfi Fıratlı'nın Şişko'ya gönderdiği yazı aynen şöyledir:

Erol Şişko,

10-12 Ağustos tarihinde Atina'da yapılan Büyükler Balkan Oyunları sırasında milli sporcuya yakışmayacak çirkin hareketlerinizden dolayı federasyonumuzda düzenlenecek hiçbir yarışmaya alınmayacağınızı bilgilerinize arz ederim.

Jerfi Fıratlı

BÖLGE MÜDÜRÜ SALTIK: «ŞİŞKO'NUN EVDEN ÇIKARILMASI SÖZKONUSU DEĞİL»

Jerfi Fıratlı tarafından yazılan yazıyı görünce şaşıran Cemal Saltık Şişko'nun evden çıkarılmasının sözkonusu olmayacağını söyledi. Öteyandan Merkez Ceza Kurulu üyeleri, Jerfi Fıratlı'nın gönderdiği yazının hiçbir geçerliliği olmadığını, sporcuya ceza verecek tek organın Merkez Ceza Kurulu olduğunu söylediler.

ŞİŞKO NE DİYOR?

Kendisine gelen yazı nedeniyle görüştüğümüz Erol Şişko, «Yazıya hiçbir anlam veremedim. Önce bir arkadaşın şakası sandım. Ancak Federasyona gittiğimde yazının gerçek olduğunu anladım» dedi.

Şişko daha sonra şunları söyledi:

«Gönderilen yazının bir anlam taşıdığını hiç sanmıyorum. Bu hafta İzmir'de yapılacak atletizm yarışmalarına katılacağım. Herhangi bir engelemeyle karşılaşırsam bu antidemokratik uygulama konusunda yasal haklarımı kullanırım. Sanırım Balkan Oyunları'ndaki başarısızlık için federasyon bir kurban arıyordu, bula bula beni buldu.»

Bilindiği gibi ulusal atletler bir deklerasyon yayınlayarak Atletizm Federasyonu'nu suçladılar.

Tekel Cevizli Fabrikası işçileri dün işbaşı yaptı

(Baştarafı 1. sayfada) kilileri ile Tekel Genel Müdürü'nün de katıldığı bir toplantı yaptı. Oldukça uzun süren görüşme sonunda işçilerin istekleri kabul edildi.

Çalışma Bakanı, Gıda - İş Sendikası yetkilileri ve Tekel Genel Müdürü'nün katıldığı toplantıda alınan kararlar şöyle:

Eylem süresince, fabrikadaki saldırılarda elebaşılık yapan beş faşist militanının iş akitlerinin feshedilmesi, 2'nci MC'nin son günlerinde yasadışı yollarla işe alınan ve fabrikada koruma görevi yapan 16 MHP'li militanın koruma görevlerinden alınıp başka şubelere dağıtılmasının yanısıra, can güvenliğini tehdit eden ve her an cinayet işleyebilecek faşistlerin atılmasına,

17.8.1979 gününden bu yana fabrikada can güvenliğinin sağlanması için direnen işçilerden hiç birine atılma dahil hiçbir cezanın verilmemesine,

Direniş nedeniyle çalışılmayan 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26 Ağustos günlerinin ücretlerinin ödenmesi ve ayrıca 20, 21, 22, 27 Ağustos tarihli iş günleri ücretlerinin mahkemeden karar alındığında ödenmesine,

Can güvenliği konusunda hükümet adına arabuluculuk yapan Çalışma Bakanlığının da katkısıyla her türlü tedbirin alınması ve ayrıca 22.8.1979 günü ödenmesi gereken ikramiyelerin 28.8.1979 günü ödenmesinde görüş birliğine varıldı

GENEL MÜDÜRLÜĞÜN KARŞISINA PANKART ASILDI

Öteyandan Tekel'de çalışan ilerici memurların sürülmesini kınayan, Tekel'de çalışan faşistlerin atılmasını isteyen bir pankart, Unkapanı'nda bulunan Tekel Genel Müdürlüğü binasının karşısına asıldı.

Saat 13.00 sıralarında Genel Müdürlük karşısına bırakılan pankart uzun bir süre asılı kaldı.

«Tekel'de sürgünler dursun, faşistler atılsın - Tekel ilerici işçi ve memurları» imzalı pankart daha sonra güvenlik görevlileri tarafından indirildi.

Pankartın asıldığı sırada Çalışma Bakanı Bahir Ersoy ve Tekel Genel Müdürü toplantı halindeydi.

TSİP'İN AÇIKLAMASI

Öteyandan, TSİP MYK Üyesi Ali Kar, partisinin Karamürsel Kongresine gönderdiği mesajda Tekel İdaresinde MC döneminde yuvalandırılmış faşistlerin temizlenmesi için DİSK - Gıda-İş öncülüğünde sürdürülen direnişin vardığı aşamayı olumlu bir gelişme olarak niteledi. Kar, son dönemde burjuvazinin işçi sınıfına saldırılarını alabildiğine yoğunlaştırdığını belirterek, faşizm özlemi içinde olan patronların AP ve MHP'ye çağrı çıkardıklarını söyledi.

ÜLKER İŞÇİLERİ

İşten atılan 6 arkadaşlarının işe geri alınması için bir haftadan beri direnişte olan DİSK'e bağlı Gıda - İş Sendikası üyesi 1200 Ülker işçisinin işveren tarafından işten atılmasına karşı tepkiler sürüyor.

Gıda - İş yetkilileri yaptıkları açıklamada lokavtın kanunsuz olduğunu ve konuyu Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne götüreceklerini belirttiler. Açıklamada işçilerin haklı direnişlerine karşılık işverenin 275 sayılı kanunun 29. maddesine dayanarak 1200 işçinin işine son verdiği hatırlatılarak durumu protesto ettiklerini kaydettiler.

Öteyandan işten atılan 1200 Ülker işçisi dün saat 11.15 sıralarında İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğü'ne giderek işverenin bu uygulamasını kınayan 1200 adet dilekçeyi Çalışma Müdürlüğü yetkililerine verdiler.

COCA-COLA'DA DİRENİŞ SÜRÜYOR

DİSK'e bağlı Gıda - İş Sendikası'na üye 810 Coca - Cola işçisinin, mevsimlik işçilerin işten atılması ve diğer hakları ile ilgili olarak başlattıkları direniş sürüyor.

İşçiler işverenden, geçici işçilerin işten çıkarılmadan boşalan kadrolara alınmalarını, ayrıca yeni toplusözleşme döneminde elde edilen haklardan bu işçilerin de yararlanmalarını istiyorlar.

Gus Hall

(Baştarafı 1. sayfada) onayladığı gibi, ülkedeki tüm ilericilerin eylem ve cephe birliğini sağlamayı, ABD'de insan hakları savaşımını hızlandırmayı ve SALT-2'nin onaylanması doğrultusundaki eylemleri öne aldığını bildirdi.

ABD KP'nin işçi kenti Detroit'deki 22. Kongresine, 35 ülkeden komünist ve işçi partileri temsilcileri de konuk olarak katıldılar. 22. Kongrenin parti tarihinde ilk kez kardeş partiler delegasyonlarına vize verilen kongre olduğu bildiriliyor. Kongrede SBKP delegasyonuna Peter Fedosseyev başkanlık ediyordu. Detroit Kongresi'nde de bazı delegasyonlara vize verilmediği haber veriliyor.

Bilindiği gibi, Kongre öncesinde Sekreter Gus Hall, ABD Başkanı Carter'a bir mektup göndererek, kardeş partiler delegasyonlarına vize verilmesini istemişti.

— YİTİK —
Nüfus cüzdanımı yitirdim. Geçersizdir.
Yusuf Rasim Toyran
(Po: 2100)

Ankara ve Sakarya'da 3 kişi öldü

(Baştarafı 1. sayfada) tepe Taşocakları Cami yakınlarında dolaşarak ilericilerin evlerini saptadıkları bundan kuşkulanan mahalle sakinlerinin evlerine çekildikleri bildirildi. Genellikle ilericilerin oturdukları mahallede komandoların Piyangotepe katliamına benzer bir kırıma girişmek amacıyla harekete geçtikleri belirtiliyor. Gece saat 23.00 sıralarında komşusundan evine dönmekte olan bekçi Ünal Karakuş'un pusuya düşürülerek, silahla ateş edildiği ve Karakuş'un karnından ağır bir şekilde yaralandığı bildirildi. Aynı zamanda ilericilerin oturdukları bir evin de kurşunlandığı, ancak evde kimse olmadığı bildirildi.

Saldırıdan sonra olay yerine gelen jandarma ve polisin olayla ilgisi olduğu saptanan sağ eğilimli üç kişiyi gözaltına aldığı, soruşturmanın sürdürüldüğü öğrenildi.

SAKARYA'DA

● Sakarya Kapalı Cezaevi nöbetçi erlerine dün bir taksiden yaylım ateşi açıldı. Jandarmaların «dur» ihtarına uymayan Sami Balıklı jandarmaların karşı ateşi sonucu öldü.

İSTANBUL'DA

● Cibali'de dün denize bırakılmış bir bidonun içinde kesik başlı bir kadın cesedi bulundu.

Cibali, Taş İskelesi yöresinde dün saat 17.00 sıralarında kıyıya vuran bir bidonun içinde başsız bir kadın cesedi bulundu. Genç bir kadına ait olduğu belirtilen cesedin kimliği saptanamadı.

Emniyet Müdürlüğü yetkilileri adli tıbba kaldırılan cesedin kimliğinin saptanmasına çalışıldığı bildirildi.

● Pendik MİPAŞ (Maden-İş İşçi Tüketim Pazarları) mağazasında çalışan Kaya Kınalı ve Bektaş Yıldırım önceki akşam Pendik Tren İstasyonunda komandoların saldırısına uğradı. Ellerinde silahlarla Kaya Kınalı ve Bektaş Yıldırım'ın üzerine saldıran komandolar «komünistler sizi yaşatmayacağız» diyerek iki kişiyi hırpaladılar. Beş kişi olan komandolardan ikisi ellerinde silahla beklerken üçü saldırıda bulundu.

● Bakırköy Kartaltepe, Ataköy 4. Kısımda evine giden Yaşar Uzun'un yolu kimliği saptanamayan üç kişi tarafından kesildi. Saldırganlar Yaşar Uzun'un kimlik kartını aldıktan sonra kendisini bıçakla yaralayarak olay yerinden uzaklaştılar.

● Paşabahçe Kavacık Karakolu'nda dayaktan geçirilen iki CHP'liden biri ağır şekilde yaralanarak Paşabahçe SSK Hastanesi'ne kaldırıldı. Kahve sahibi Dede Başpınar'ın ise kaburga kemikleri kırıldı, sol kolu ezildi. Dede Başpınar'a 10 günlük rapor verildi.

Önceki gece saat 24.00 sıralarında Dede Başpınar adlı kahve sahibi, kahvehaneyi kapatmadığı için ve ona yardımcı olmak isteyen Ahmet Aktaş adlı iki CHP'li, Kavacık Karakolu'na götürüldüler. Karakolda biri polis, dört bekçi tarafından ağır bir şekilde dövüldüler. Dayaktan sonra fenalaşan Ahmet Aktaş, durumu ciddi görülerek Paşabahçe SSK Hastanesi'ne kaldırıldı. Kahve sahibi ve CHP'li olarak bilinen Dede Başpınar'ın kaburga kemikleri kırıldı, kolları çeşitli yerlerinden ezildi. Depe Başpınar 10 günlük doktor raporu aldı.

Dede Başpınar ve Ahmet Aktaş'ı dövenlerin, polis memuru Nevrettin Çakır, isimleri tespit edilemeyen iki bekçi ile Murat Yılmaz ve Nail adlı gece bekçileri oldukları saptandı.

Haklarında şikayet bulunan polis memuru ve bekçiler mahkemeye verildiler.

SAMSUN'DA

● Samsun'da meydana gelen ve dört kişinin ölümüyle sonuçlanan «Kahve baskını» olayına MİT el koyarak soruşturmaya başladı.

Samsun Cumhuriyet Savcısı Özer Gürbüz, yapılan bütün ihbarların değerlendirildiğini, olayın MİT, savcılık, polis tarafından ayrı ayrı soruşturulduğunu ifade ederek, fraksiyon ayrımı olabileceği ihtimali üzerinde de durulduğunu söyledi.

Mevduat

(Baştarafı 1. sayfada) tasfiyelere giriştiğini açıkladı. Metin Denizmen işverenin doğum izninde bulunan bir üyelerinin dahi işine son verdiğini kaydederek bu yasa dışı uygulamaların hesabının sorulacağını belirtti.

İşyerinde, kuruluş döneminde işveren tarafından personel şefine kurdurulan TÖBANK - SEN Sendikası'nın 1978'de sona eren sözleşmeyi ek protokolle üç yıl uzattığını açıklayan Metin Denizmen, işçileri satan bu sözleşmenin geçersiz kılınacağını belirtti. Bir hafta için de 120 TÖBANK emekçisinin işten çıkarıldığını kaydeden Metin Denizmen bu yasa dışı tutumu protesto etmek için 1 Eylül'de İzmir'de miting ve yürüyüş düzenleneceğini açıkladı. Bu arada BANK - SEN'in yetkili olduğu diğer işyerlerinde TÖBANK - SEN emekçileriyle büyük bir dayanışma sürdüğünü belirten Metin Denizmen, TÖBANK çeklerinin Yapı Kredi, Garanti, Anadolu, Şekerbank gibi bankalarda kabul edilmediğini açıkladı.

BANK - SEN Genel Başkanı Metin Denizmen, küçük öğretmen tasarrufları ile kurulmuş TÖBANK'ın hisselerinin şaibeli yollarla birkaç kişinin tekeline girdiğini belirterek, TÖBANK'da kapkaççı bankacılık uygulamaları olduğunu, bunları da zamanı gelince kamuoyuna duyurarak mevduat sahiplerinin paralarını TÖBANK'dan çekmeleri için kampanya açacaklarını belirtti.

Bakanın görüştüğü heyeti sıkıyönetim

(Baştarafı 1. sayfada) rın temsilcileri ile yakınları MHP ve ÜGD'li canilerce öldürülenlerden oluşan temsilciler, 15 otobüslük konvoyla dün Ankara sınırına geldiler. Tüm ileri temsilen Ankara kapısına dayanan yürüyüş kolları, Başbakan Bülent Ecevit'in görüşmekten kaçınması üzerine kendileri ile görüşmeyi kabul eden Başbakan Yardımcısı Hikmet Çetin'le görüşmek üzere 40 kişilik bir delegasyon oluşturdular. Delegasyon bir otobüsle Ankara'ya geldi. Saat 17.00'de delegasyonu kabul edeceğini bildiren Başbakan Yardımcısı Çetin, görüşmenin basın tarafından duyulması üzerine uzun süre sallantı geçirdi. Sonunda 5 kişi ile konuşabileceğini bildirdi. Aralarında faşist kurşunlarıyla yakınlarını kaybedenlerin de bulunduğu 40 kişilik delegasyondan seçilen 5 ilerici-demokrat, bir saat 10 dakika Hikmet Çetin'le görüştü. Kendisine tüm Türkiye'den toplanan MHP ve ÜGD'nin kapatılması istemlerini ileten dilekçelerini verdiler. Çetin, konuşma süresince «MHP ve ÜGD'nin kapatılması» konusunda hükümetin elinde bir olanak bulunmadığını öne sürdü. Delegasyon Çetin'le görüşme sırasında 40 kişiden oluşan tüm delegasyonun kendisi ile yüzyüze görüşmek istediklerini bildirdi. Başbakan Yardımcısı yarın (bugün) zaman bulabilirse saat 10.30 da bu görüşmeyi gerçekleştirebileceğini bildirdi.

Delegasyon Çetin'le yapılan görüşmeyi değerlendirmek üzere Petkim - İş Sendikası'na gelirken yolları polis tarafından kesildi. Otobüste bulunan biri şoför 43 kişi sıkıyönetim komutanlığına götürüldü. Komutanlık yetkilileri bütün gece kendilerine başvuran ilerici, demokrat CHP'li milletvekillerin ve gözaltında bulundurulanların yakınlarına yanıt vermekten kaçındı. Bazen «Komutan kendileri ile görüşüyor, gözaltına alınma diye birşey sözkonusu değil» diye konuşurlarken, bazen den «komutanlığın emri ile gözaltına alındılar» dediler.

Öteyandan yürüyüş kollarını Ankara sınırında karşılamaya giden Ankaralı ilerici demokratlar ile yakınları MHP'li faşistlerce öldürülenler karşılama sonrası kente dönerlerken Ankara sınırında durduruldular ve Ankara'ya alınmadılar. Sıkıyönetim ve emniyet yetkilileri bu kişilerin yürüyüşle ilgilerinin olmadığına, karşılamaya gidip döndüklerine ilişkin tüm açıklamalara kulak tıkadılar. Ankaralı ilericiler kendilerini sıkıyönetimin şehre sokmaması üzerine evlerine dönebilmek amacıyla başka illere gittiler. Aralarında yaşlı kadınların da bulunduğu Ankaralılar ancak sabah saatlerinde çeşitli araçlarla Ankara'ya dönebildiler.

Bu arada delegasyonu oluşturanları Ankara sınırında bekleyen 14 otobüslük konvoy, delegasyonun gözaltına alınması üzerine geldikleri illere dönmek üzere Nasrettin Hoca mevkinden ayrıldılar. Ancak bu kez de karşılarına Eskişehir Valisi çıktı. Konvoy valinin emri üzerine Eskişehir'e sokulmadı. Otobüsler şehrin dışından dolaşarak geldikleri illere döndüler.

Aralarında, geçtiğimiz günlerde İzmit'te faşistlerce öldürülen Fevzi Kuruçay'ın anası Gülizar Kuruçay, İzmir'de öldürülen Avni Ece'nin babası Sadık Ece, İstanbul'da öldürülen mühendis Kenan Öztürk'ün karısı Neriman Öztürk ve CHP İlçe Yönetim Kurulu üyeleriyle demokratik kitle örgütleri temsilcilerinin bulunduğu gözaltına alınan delegasyon üyeleri şu kişilerden oluşuyor:

Salih İçli (Balıkesir), İsmail İhtiyaroğlu (Bursa), Fahrettin Oktay (Mudanya), Ramazan Şentürk (Çanakkale), Gazi Başyurt (İzmit), Hasan Güney (İstanbul), Mahmut Demircan (Balıkesir), Muzaffer Mert (Edirne), Mehmet Emingusa (Edirne), Sadık Ece (İzmir), Talip Aslan (İzmir), Necmi Sertel (Bursa), Ahmet Yaltırak (İstanbul), Mithat Tatlıcıoğlu (Antakya), Nurettin Alagöz (Çerkezköy), Ahmet Kahraman (İskenderun), Özcan Ertürk (Mersin), Fikret Kilit (Zonguldak), Alican Özkardeş (Yenice), Celâl Sonuvar (Seydişehir), Esma Alkan (Bolu), Veyis Dede (Antakya), Aydın Alp (Siirt), Veysi Tekin (Batman), Metin Danış (Siirt), Gülüzar Kuruçay (İstanbul), Neriman Öztürk (İstanbul), Feridun Şekerci (Kocaeli), Yücel Suriçi (Balıkesir), Vehbi Karanfil (Eskişehir), Selahattin Dede (Hatay), Muammer Çağın (İzmir), Haydar Sanlı (İzmir), Nail Karakaş (İzmir), Muzaffer Çura (Eskişehir), Merih Aydoğmuş (Bandırma), İrfan Samsun (Sakarya), İbrahim Uysal (İzmir).

Ayrıca Ankara'ya gelen delegasyona demokratik kuruluşları temsilen yardımcı olan Makina Mühendisleri Odası Başkan Yardımcısı Gündüz Gözen ile DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Ankara Şubesi Başkanı Alpaslan Bayramgil de gözaltına alınanlar arasında.

Gözaltına alınanlar önce Merkez Komutanlığında bekletildiler. 42 kişilik delegasyon, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından resmen gözaltına alınmalarından sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden gözaltına alınan 488 öğrenci ile birlikte Merkez Komutanlığındaki spor salonuna yerleştirildiler.

Sıkıyönetim Komutanlığı yetkilileri ve Askeri Savcılar toplanarak her iki olaya ilişkin uzun süre görüştüler. Yetkililer soruşturmanın sürdürüldüğünü söylediler.

TEPKİLER

Bu arada Ankara'da 25, İstanbul'da 75 demokratik örgüt dün ayrı ayrı yaptıkları ortak açıklamalarda olayı kınadılar. Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen yaptığı bir açıklamada 42 kişinin derhal serbest bırakılmasını istedi.

ODTÜ

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

GENÇ-ÖNCÜ'NÜN AÇIKLAMASI

GENÇ-ÖNCÜ Ankara Şubesi de konuya ilişkin bir açıklama yaparak suçluların ODTÜ'de değil, adı sanı herkesçe bilinen eli kanlı faşist çeteler ve onları besleyen faşist örgütler içinde olduğunu belirtti. Açıklamada özetle şöyle denildi:

«Gerici faşist güçlerin elbirliğiyle giriştikleri bu sistemli saldırıların amacı, ODTÜ'de eğitimin normal gidişini durdurmak ve ODTÜ öğrencilerinin kitle örgütü OTK'nin varlığına son vermektir. İlerici ODTÜ öğrenci kitlesi bu provakasyonları sonuçsuz bırakacaktır.»

OLAYIN BİLİNMEYEN YÖNLERİ

Jandarma elinden alınan öğrencinin üzerinden silah çıktığı haberlerinin yanlış olduğunu bildiren ODTÜ öğrencileri saat 22.30'a dek süren operasyon sırasında hazırlık binasında bekleyenlere yemek verdirtilmediğini söylediler. ODTÜ öğrencileri jandarmaların dipçikleriyle yaralanan sekiz öğrencinin ancak iki saat sonra okuldan çıkarılabildiğini hatırlatarak, hangi hastaneye götürüldükleri ve sağlık durumlarının ne olduğu konusunda da kesin bir açıklama yapılmadığını söylediler.

Bu arada gözaltına alınan 488 öğrencinin operasyon sırasında ortak imzalı bir dilekçe vererek, eğer ortada bir suç varsa bu suçun 488 kişi tarafından yapıldığı ve aralarındaki arkadaşlarını jandarmaya teslim etmeyeceklerini bildirdiği öğrenildi.

Öğrenci ailelerinin gözaltına alınanlarla görüşmek isteklerini, sıkıyönetim yetkililerinin reddederek Perşembe gününe ertelediğini bildiren ODTÜ öğrencileri ve illerin bir an önce gözaltına alınanlarla görüşmelerini istedi.

Öte yandan dün de okulda bir öğrenci jandarmalar tarafından gerekçe göstermeksizin gözaltına alındı.

ETKO davası

(Baştarafı 1. sayfada) hil avukatlarınca daha önce mahkemeye ortaklaşa bir dilekçe ile sunulan ve halen Sıkıyönetim Mahkemelerinde duruşması süren «ETKO» Esir Türkleri Kurtarma Ordusu davasının da K. Maraş olayları davası ile birleştirilmesine ilişkin istem, mahkeme heyetince red edildi.

Mahkeme heyeti bu istemin reddine gerekçe olarak «iki dava sanıkları arasında fiili ve şahsi bir irtibat bulunmaması»nı gösterdi.

Bu arada sağ görüşlü sanık avukatları, mahkeme heyetine sundukları 12 sayfalık dilekçede «ETKO» diye bir davanın bulunmadığını öne sürdüler.

Humeyni

(Baştarafı 1. sayfada) Humeyni'nin görüşme koşullarını reddetmesi halinde, Mahabad'ın kan denizine döneceğini öne sürüyorlar. Mahabad radyo istasyonunun hâlâ Kürtlerin elinde bulunduğu, ancak radyo istasyonundaki arızanın giderilememesi sonucu yayın yapılamadığı haber veriliyor.

Bu arada Paveh'de iki Iraklı subayın yakalandıkları açıklandı. Yakalananların Iraklı olduklarını inkar ettikleri, ancak üzerlerinde Irak ordusunda subay olduklarına ilişkin belgeler çıktığı belirtildi.

Öte yandan kamyoncular, taşımacılık alanında ortaya çıkan sorunların çözümlenememesi nedeniyle greve çıktılar. 500 bin üyeli Kamyoncular Sendikası, bir taşımacılık bakanlığının kurulmasını istedi.

Önceki Gece Başkent...

(Baştarafı 1. Sahifede) meyi soracaktık. Sıkıyönetim komutanının sohbeti sürüyor mu? Yeterince aydınlanmadı mı acaba?

— Bilmem beyefendi. Ama komutanın görüşmesi sürüyor. Adli müşavir de yanında.

***

— Aoo... ...?

— Galiba o iş yarına kaldı. Şimdi herkes ODTÜ olayıyla ilgileniyor burada.

***

— Ao?

— Soruşturmaları sürüyor. Soruşturma yapılıyor.

— Hani görüşüyorlardı?

— Soruşturma beyefendi...

***

— Alo biz Politika gazetesindeniz. Milletvekili sayın (...) ile görüşmek istiyoruz.

— Hoo sen misin? Selam nasılsın?

— Teşekkürler. İyiyim. Kusura bakmayın, rahatsız ettim gece yarısı. Biliyorsunuz bugün Türkiye'nin dört bir köşesinden ilericiler demokratlar geldi. Aralarında MHP'li katillerin öldürdüğü ilericilerin yakınları da var. Bir süre önce bunları temsilen 40 kişi başbakan yardımcısı Hikmet Çetin'le görüştüler. Ama görüşmeden çıkınca kısa bir süre sonra gözaltına alındılar. Biz aradık ama pek ciddi bir haber çıkartamadık. Yardımcı olabilir misiniz?

— Tam adamını buldun. Adamlar benim adıma bile kızgın. Ben sorunca söyleyecekler varsa bile söylemezler. Sen biliyorsun durumu.

— Öyle tabii, biliyorum da yine de sıkıyönetimin uzatılmasını grup kararıyla destekleyen, sıkıyönetimin sorumlusu olan hükümete can veren siyasal partinin bir üyesi olarak sanırım katkınız olur.

***

— Alo senatör (...) ile mi görüşüyoruz?

— Evet sen misin...

— Benim efendim. Rahatsız ettim.

— Ne demek? Rahatsızlığı ne olur Buyur.

— Durumu belki biliyorsunuz. Bugün Hikmet Çetin'le görüşen bazı ilericileri sıkıyönetim gözaltına aldı.

— Duydum. Ben de aradım. Size söylediklerinden fazla birşey söylemiyorlar. Bakanları arıyorum. Hiçbirini bulamadım. Bir gelişme olursa arayacağım.

— Efendim bir durum daha çıktı ortaya. Ankara'dan yürüyüşçüleri karşılamaya gidenleri, yeniden Ankara'ya getiren otobüse de izin vermiyor sınırda tutuyorlarmış?

— ?...

***

— Milletvekili (...) mi?

— Evet.

— Ben...

— İyi geceler buyur.

— Rahatsız ettim. Ankara'ya...

— Öyle dost. Biraz önce sendikacı bir arkadaşım da arayıp söyledi. İçişleri Bakanı Ankara'da yok. Hikmet Çetin evinde bulunamıyor. Sabahtan beri bir sorumlu arıyorum. Bu ülkenin sorumlularından birini. Bir milletvekili olarak yapılan bir uygulama ile ilgili, bana yapılan başvuruya doğru dürüst cevap verecek birini. Sorumlu arıyorum ben de... Bir sorumlu...

***

Bir bütün gece, sabaha kadar sorumlu aradık Ankara'da. Gazetecisi parlamenteri sendikacısı, yığın örgütü yöneticisiyle...

Tümüyle yasal, her türlü gereği yerine getirerek gerçekleştirilen ilericilerin istemlerini dile getiren yürüyüşün ardından Ankara gerçek bir kaos içindeydi. Sahibi olmayan, sorumlusu olmayan, orman kanunlarının yürürlükte olduğu bir kent. Yakınları piyangotepe semtinde faşist kurşunlarla öldürülenlerin analarının, anneannelerinin, bacılarının Ankara'ya giremeyip gece yarısı yollara düşüp kendilerini Ankara'ya evlerine yeniden gönderebilecekleri kent aradıkları bir gece idi önceki gece.

Birer suçlu gibi ikişer üçer gizlice Ankara'ya girebilmek için ıssız yollarda otobüs bekledikleri geceydi önceki gece.

Faşist canilerin ellerini kollarını sallaya sallaya ortalıkta dolaşmalarına karşın eşler çocukları öldürülenlerin spor salonlarında bekletildiği bir geceydi önceki gece

...Ve tüm bunlara karşın işçi sınıfının, emekçilerin, tüm demokratların yurtseverlerin, sosyalistlerin, komünistlerin yüreklerinden gelen bir inançla "faşizme karşı bir kaleyiz" dedikleri geceydi. MHP'nin ÜGD'nin kapatılması için, faşist katillerden hesap sorulması için eşkiya başı Türkeş'in tutuklanıp yargılanması için savaşımlarını sonuna kadar sürdüreceklerini bir kez daha, altını çize çize haykırdıkları geceydi, önceki gece...

T. C.
BAYINDIRLIK BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü
1. Bölge Müdürlüğünden

1 — İst. Anadoluhisarı Spor Akademisi 2. kısım inşaatı işi 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ve 527 sayılı kanun gereğince gelecek yıllara sari olarak eksiltmeye konulmuştur.
2 — İşin keşif bedeli (86.000.000.—) Tl. dır.
3 — Eksiltme Dikilitaş Emirhan cad No. 17 Beşiktaş'da Yapı İşleri 1 Bölge Müdürlüğü İhale Komisyonunda 18.9.1979 (Salı) günü saat 15.00 de yapılacaktır.
4 — Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkûr Müdürlükte görülebilir.
5 — Eksiltmeye girebilmek için:
A — (2.580.000.—) Tl. lık geçici teminatı,
B — 1979 yılına ait Ticaret Odası veya Sanayi Odası Belgesini,
C — Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (Eksiltme Şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan)
Plan ve Teçhizat Bildirisi,
Teknik Personel Bildirisi,
Taahhüt Bildirisi,
Sermaye ve Kredi olanaklarını bildirir Mali Durum Bildirisi ve Banka Referans Mektubu,
Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (B) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik rkanesinin aslını ibraz suretiyle Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğünden alacakları Yeterlik Belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları gerekir.
6 — İstekliler teklif mektuplarını 18.9.1979 (Salı) günü saat 14.00 de kadar makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.
7 — Yeterlik belgesi almak için son müracaat tarihi 12.9.1979 günü mesai saati sonuna kadardır.
Telgrafla müracat ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.
(Basın: 20020) — 2053

Gayrimenkulün Açıkartırma İlânı
Üsküdar 1. İcra Memurluğundan
Dosya No: 1977/382 Talimat
Satılmasına karar verilen gayrimenkulün cinsi, kıymeti, adedi, evsafı:
Üsküdar Hacı Hesna Hatun Mahallesi Yeni Yol Sokağında 107 pafta 535 ada 1 parsel sayılı 638 M2. miktarındaki arsa üzerine inşa edilmekte olan kargir apartmanın kat irtifakı tesisine göre 392/1560 arsa payının 1.385.564 lira bedelle açık artırmaya çıkarılmıştır.
Satış şartları:
1 — Satış 15.10.1979 Pazartesi günü saat 14 den 14.30 a kadar Üsk. 1 ci İcra Dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75 ni ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartı ile ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 25.10.1979 Perşembe günü aynı yer ve saatte ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartiyle en çok artırana ihale olunur.
2 — Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lazımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellaliye resmi ihale pulu, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.
3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (İlgililer tabirine irtifak hakkı sahipleri de dahildir) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lazımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.
4 — Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflas Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.
5 — Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.
6 — Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak istiyenlerin 977/382 T. sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilan olunur.
(Basın: 6224) — 2087

Yedek Parça Yaptırılacaktır.
Müessesemizde mevcut dokuma tezgahlarına ait 13 kalem yedek parça imal ettirilecektir.
Yedek parçalara ait resim ve şartname Müessesemiz Ticaret Müdürlüğünde görülebilir.
Taliplerin 15 gün opsiyonlu kapalı tekliflerini 10.9.1979 tarihine kadar müessesemize göndermeleri rica olunur.
Sümerbank
Nazilli Basma Sanayii
Müessesesi
(Basın: 20202) — 2088

İLAN
İstanbul 16 cı Asliye Hukuk Mahkemesinden
978/751
Davalılar: Hasan Kızı Serbey Kıyafet Sokak No: 5 Kasımpaşa
Ahmet Kızı Latife aynı yerde
Davacı Seyfullah Yanık, Hayrullah ve Saadettin tarafından davalılar aleyhine ikame olunan Beyoğlu Kasımpaşa Camiikebir Mah. 1059 ada, 12 parsel sayılı gayrimenkul üzerindeki binaların davacılar tarafından yapıldığının tesbiti davasının yapılan duruşmasında.
Adreslerinize meçhul kaldığı davetiyeye verilen meşruata ve zabıtaca yaptırılan tahkikattan anlaşılmakla dava arzuhali ve davetiyenin duruşma günü ile birlikte size ilanen tebliğine ve duruşmanın 16.10.979 günü saat 11.25 şe bırakılmasına karar verilmiş olduğundan dava arzuhaline 10 gün içinde cevap vermeniz duruşmaya gün ve saatte mahkemede hazır bulunmanız veya bir vekil göndermeniz aksi halde hakkınızda gıyap kararı verileceğine tebliğ ve ilan olunur.
(Basın: 6237) — 2089

İLAN
Ankara ilinde 775 sayılı gecekondu kanununa göre S. S. Sonat Yapı Kooperatifi adı altında kurulmuş olan kooperatifimiz İzmir Caddesi 20/24 Ankara adresinde faaliyet göstermektedir.
Sınırlı Sorumlu Yapı Kooperatifimizin (50) üyesine ait far gelirlilik durumlarını gösterir değerlendirme tasnif listeleri Sıhhiye Tuna Cad. Halk Sokak No. 7'de kain Ankara İl İmar Müdürlüğü'nde 28/8/1979 tarihinden itibaren askıya çıkarılmıştır.
İlgililerin, adı geçen müdürlükteki listeleri tetkik etmeleri duyurulur...
Yönetim Kurulu
Po: 2098

DENİZCİLİK BANKASI T.A.O.DAN
AYDINLATMA ARMATÜR VE ANAHTARLARI
Alınacaktır.
Son teklif verme tarihi 3 Ekim 1979 olup teklifler Karaköy Yolcu Salonu Kat 1 de Satınalma Kurulu Başkanlığına verilecektir. Şartnamesi 27 Mayıs Han Kat 3 Bahçekapı İstanbul adresindeki İKMAL MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜNDEN temin edilebilir.
Dosya No: 1979/3504 Dış Alım
1979/1504 İç Alım
(Basın: 20021) — 2055

KEBAPÇI, GARSON, LAH MACUNCU, KOMİ ve BULAŞIKÇI ARANIYOR.
Tlf. 79.20.62
Po: 2081

FEVZİ KURUÇAY
1955—...
İGD Gaziosmanpaşa Şube Sekreteri
Faşizme karşı savaşta İzmit'te Vali-Polis-Faşist işbirliğiyle katledildi.
O, işçi sınıfımızın aydınlatlığı bağımsızlık, demokrasi, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesinin yiğit militanıydı.
Anısı savaş yolumuzu daha da aydınlatıyor.
G.O.P. Sarıgöl
İlerici Gençleri
Po: 2083

YİTİK
A.Ü. Eczacılık Fakültesi paso ve şebekemi yitirdim, geçersizdir.
Kemal Cengiz
Po: 2097

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290

● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 69 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.

● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Ayakkabı üreticilerinin tekelci firmalara karşı direnişi sürüyor

Kundura malzemesine 1 yılda %0 300 zam yapıldı

● İstanbul Umum Ayakkabıcı Esnafı Sanatkarları ve Kolları Derneği Başkanı Temel Çoruh, "Tekelci firmalar haksız kazançları yanısıra hırsızlık yapıyorlar" dedi

● Çoruh, piyasada yüksek fiyatla satılan ayakkabıların satış fiyatının, imalat fiyatının iki katı olduğunu da belirterek, mağazaların kâr hadlerine uymadıklarını söyledi

● Ayakkabı üreticileri kundura fiyatlarının yüksekliğine dikkati çekiyor.

● Mehmet BARAK

İstanbul ayakkabı imalatçılarının işyeri kapatma eylemi sürerken Sıkıyönetim Komutanlığı'nın sorularını yanıtlayan İstanbul Umum Ayakkabıcı Esnafı Sanatkarları ve Kolları Derneği Başkanvekili Hüseyin Narin «Sıkıyönetim zoraki işyeri kapatmaktan söz ediyor, ancak esnaf kendiliğinden bu eyleme katılıyor. Zorla işyerini kapattırmak söz konusu değil. Biz yasalara saygılıyız» şeklinde konuştu.

Verilen rakamlara göre son bir yıl içinde ayakkabı malzeme fiyatlarına, tekelci firmalar tarafından yapılan zam oranı yüzde 300'ü buluyor. Son üç yıl içinde gelen zamlar ise çok büyük oranlara ulaşıyor. Geçen yılın ağustos ayında 116 lira olan bir plaka taban astarı bu yılın aynı ayında 170 lira, 3,5 kiloluk bir paket çivi 95 lira iken 200 lira oldu. 3 kilo 250 gramlık yapıştırıcının fiyatı ise 1977'de 64 lira, 1978'de 140 lira, 1979 yılında ise 1150 liraya fırladı. Yine yüzderisinin fiyatı da 1977'de 26 lira iken, 1978'de 69 lira, 1979'da ise 135 lira oldu. Bu rakamlar bir ayakkare deri fiyatı olarak gerçekleşiyor. Astar olarak kullanılan fapon kölesinde bir plakadaki fiyat değişmeleri ise şöyle:

1977	Ağustos	—244 TL.
1978	»	—470 TL.
1979	»	—1240 TL.

19 Nisan 1979 tarihinden bu yana kösele fiyatlarında ki gelişmelerde kilo başına şöyle:

İthal, sığır kropan 373 liradan 620 liraya
Yerli sığır kösele 270 liradan 470 liraya
Yerli kanat kösele 210 liradan 385 liraya
Yerli manda köselesi 200 liradan 275 liraya çıktı.

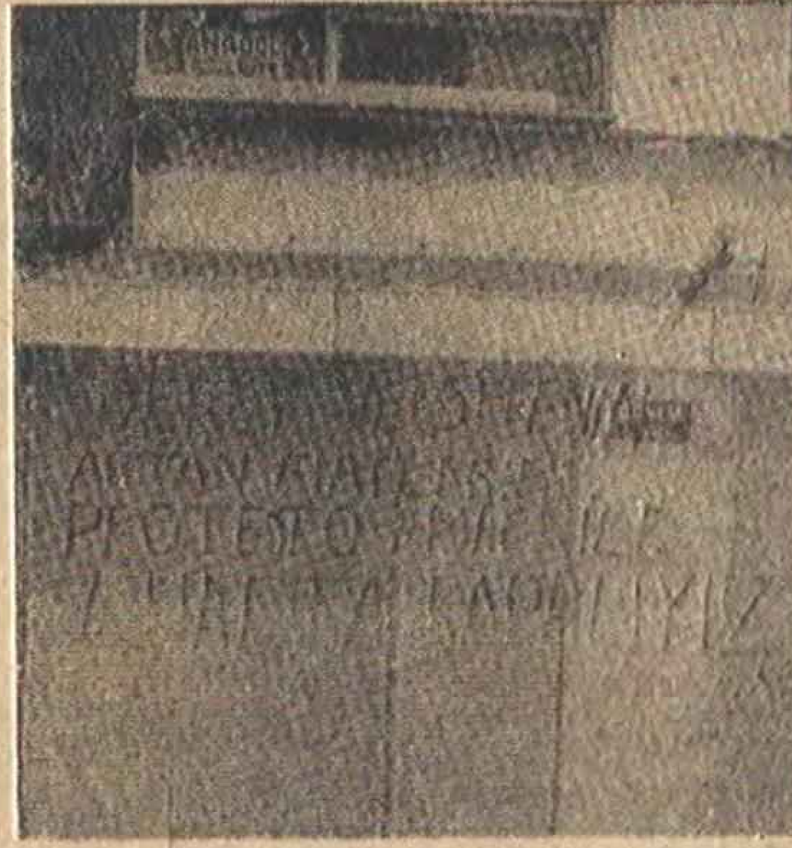
İstanbul Umum Ayakkabıcı Esnafı Sanatkârları ve Kolları Derneği Başkanı Temel Çoruh, ayakkabı malzemesi üreten tekelci firmaların fiyat tesbit komisyonunun saptadığı zamlı fiyatların, en az yüzde 100 üzerinde bir fiyatla satış yaptıklarını, bunun hiç bir şekilde denetlenemediğini söyledi. Temel Çoruh daha sonra şöyle dedi:

«İş bununla kalsa, kalmıyor. Bu firmalar, bize eksik gramajlı mal satıyorlar. Örneğin bize daha önce 5 kilo olarak sattıkları bir teneke yapıştırıcı, bakanlığın ambalaj üzerine gramaj yazma zorunluluğu getirilince, bir de baktık ki 3 kilo 250 gram çıktı. Biz bunu daha önce tartmayı hiç düşünmemiştik. 5 kilo diye alıp kullanıyorduk. Balya olarak aldığımız köseleler de eksik çıkıyor. Üzerine tebeşirle yazıyorlar, o denetlenmiyor. Böylelikle hem haksız kazanç sağlanıyor, hem de hırsızlık yapılıyor.»

Dernek Başkanı, ayakkabı fiyatlarının halkın satın alma gücünü aşmasının sorumlusu olarak bu tekellerin yanı sıra mağaza sahiplerinin kâr hadlerinin çok üstünde satış yapmalarını ve haksız kazanç sağlamalarını gösterdi. Çoruh bu konuda da şunları söyledi:

«Bugün bir ayakkabının imalat fiyatı, mağazalardaki satış fiyatının sadece yarısı kadardır. Bazı mağaza sahipleri, alış fiyatını çok yüksek gösterip göz boyamaktadırlar. Bir çift ayakkabıdan 1000 lira kazanılmaz. Kâr hadleri bellidir.»

Temel Çoruh, Sümerbank'ın ürettiği bazı maddelere de üst üste mukaveleye aykırı olarak zam yaptığını, tekelci firmalara karşı «denge unsuru» olma özelliğini yitirdiğini ve tekelci firmalarla birlikte zam yarışına girdiğini söyledi.

● Ana ve yardımcı malzeme satışını yapan tekellere karşı direnen ayakkabı üreticileri, kapalı kepenklerine «Derby ve Site'nin artan fiyatlarını protesto için 1 hafta kapalıyız» yazdılar.

Hayat pahalılığı 1 yılda yüzde 75 oranında arttı

● BİR İŞÇİNİN 1 KİLO EKMEK ALABİLMEK İÇİN 48 DAKİKA, 1 KİLO ET İÇİN 13 SAAT 14 DAKİKA ÇALIŞMASI GEREKİYOR

İstanbul (Politika) — Ücret artışlarını geride bırakan fiyat artışları bir yıl içinde yüzde 75 oranında arttı. Gerekli denetimler yapılmadığından gün be gün fiyatlar artıyor, son iki ay içerisinde bu artış yüzde 13,7 oldu.

İstanbul Ticaret Odası'nın fiyat endekslerine dayanarak yaptığımız araştırmaya göre geçen yılın temmuz ayından bu yana ücretliler geçinme endeksinde yüzde 75'e varan artış olduğu halde asgari ücretlerde sağlanan artış bunun çok gerisinde kaldı. Reel işçi ücretleri geçen yıla oranla yüzde 19 geriledi.

1978-1979 yılları arasında hububat, bakliyat, nebat ve hayvansal gıda maddeleri yüzde 60, meyveler ise yüzde 79,5 zam gördü. Temel gıda maddelerindeki genel artış yüzde 58,4 oldu. Yüzde 150 ile 200'e varan artışla ev eşyaları rekor düzeye ulaştı. Mobilyalardaki rekor artışın dan sonra yüzde yüze varan zamlarla çocuk oyuncakları ikinci sırada yer alıyor. 1963 - 1979 yılları şubat aylarını kapsayan bir başka araştırmaya göre, bu yıllar arasında asgari ücretlerde net artış yüzde 600 oranında kalırken, bir kilo ekmeğin fiyatı yüzde 750, bir kilo sığır etinin fiyatı yüzde 1463, bir kilo beyaz peynirin fiyatı ise yüzde 1245 oranında artış gösterdi.

Fiyatların asgari ücretlerin çok üzerinde artması sonucunda 1979 yılında asgari ücretle çalışan ve bu parayla yaşantısını sürdürmek zorunda olan işçi, 16 yıl önce asgari ücretle çalışan işçiden daha kötü durumda bulunuyor. Bu savı 1963 - 1979 yıllarında asgari ücretle istihdam edilen işçinin, aynı ihtiyaç maddelerini edinebilmesi için kaç saat çalışması gerektiğini saptayarak kanıtlarsak ortaya şu tablo çıkıyor: Günlük çalışmanın 8 saat olduğu ülkemizde asgari ücretle çalıştırılan bir işçinin evine bir kilo et alabilmesi için 13 saat 14 dakika çalışması gerekir. Bu süre 1963 yılında aynı eti almak için çalışılması gereken süreden yaklaşık 7 saat daha fazladır. Daha açık bir anlatımla bir işçinin bir günlük emeği, bir kilo et parası bile değildir.

ÖZETLE

Linfa işçileri Dev Maden-Sen'e katıldı

BALIKESİR — Gönen'in Sebepli köyünde kurulu bulunan Linfa Madencilik Anonim Şirketi'nde çalışan işçilerin Mataş-İş adlı sendikadan istifa ederek Dev Maden-Sen'e geçtikleri bildirildi. Konuyla ilgili olarak yapılan bir açıklamada işyerinde çalışan işçilerin ücretlerinin 30 yıldır asgari ücretin üzerne çıkmadığı, işçilere hiçbir sosyal, ekonomik hakkın tanınmadığı kaydedilerek bunun sorumlusunun Mataş-İş adlı sendikanın olduğu belirtildi. Söz konusu sendikanın işverenle işbirliği yapıp işçi haklarını savunmamasının işçiler arasında hoşnutsuzluk ve giderek tepki yarattığı kaydedilen açıklamada işçilerin 22.8.1979 günü noter huzurunda Mataş-İş'ten istifa ederek Dev Maden-Sen'e katıldıkları bildirildi.

Tokar işvereni yasadışı işçi atmayı hızlandırdı

İZMİT — İpraş - Tokar işyerinde çalışan inşaat işçileri ortak bir açıklama yaparak işverenin, sendikalaşma mücadelesini kırmak için yasadışı yollarla işçi atmayı hızlandırdığını belirttiler. İşverenin, işçileri sindirmek ve bıktırmak için sendikalar arasındaki rekabeti kızıştırmaya çalıştığı belirtilen açıklamada son olarak 8 işçinin hiçbir gerekçe gösterilmeksizin atıldığı kaydedildi.

Genel-İş iki belediyede sözleşme imzaladı

TRABZON — DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile Artvin'in Borçka ilçesine bağlı Göktaş ve Danar bucakları belediyeleri arasında sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmeleri anlaşma ile sonuçlandı. Görüşmeler sonunda iki yıllık toplu iş sözleşmesi imzalandı.

Altı ilde iş yasasına aykırı 227 işyeri kapatıldı

● BÖLGE ÇALIŞMA MÜDÜRLÜĞÜ İŞ GÜVENLİĞİ MÜFETTİŞLERİNCE KAPATILAN İŞYERLERİNDE İŞ GÜVENLİĞİNİN OLMADIĞI SAPTANDI

Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Eskişehir, Kütahya ve Bilecik'te 1979'un ilk 8 ayında Bölge Çalışma Müdürlüğü iş güvenliği müfettişlerince 1287 işyerinde denetim yapıldı, iş güvenliği ve işçi sağlığına ilişkin yasal önlemleri almadıkları belirlenen 277 işyeri kapatıldı, 6 işyeri hakkında durdurma kararı alınırken, 139 işyeri hakkında da yasal kovuşturma açıldı.

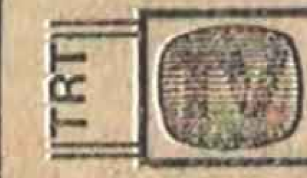
Bölge Çalışma Müdürlüğü İş Güvenliği Müfettişliği Grup Amirliği'nden elde edilen bilgilere göre, 6 ilde ilk 8 ayda 33 iş kazası meydana geldi.

277 İŞYERİ KAPATILDI

İş Güvenliği Müfettişleri 1979'un Temmuz ayı sonuna kadar 6 ildeki 1287 işyerini iş güvenliği denetiminden geçirdiler. Bu işyerlerinden 27'si iş güvenliği ve işçi sağlığı önlemleri bulunmadığından kapatıldı. Kapatılan işyerlerinden 47'sinin maden işkolunda, 230'unun ise maden ve inşaat işkolunda faaliyet gösterdikleri belirlendi.

Verilen bilgiye göre kapatılan 271 işyerinden 200'ü iş güvenliği ve işçi sağlığına ilişkin noksanlıklarını giderdiklerinden yeniden açıldılar.

1978 yılında ise 6 ilde toplam 1652 işyeri kontrol edildi, bu işyerlerinden 4'ü kapatıldı, 56'sı hakkında da yasal kovuşturma açıldı.

Program-Haber-Eleştiri

Radyolardan seçmeler

IRT - 1
06.02 Günaydın
07.40 Sabahtan Sabaha
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
20.15 Köy Dağarcığı
23.00 Haberler

IRT - 2
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.0 Uluslar ve Biz
18.20 Arkası Yarın
21.00 Radyo Tiyatrosu
23.30 Haberler

IRT - 3
07.02 Güne Başlarken
09.03 Barok Müzik
12.05 Sizin için Seçtiklerimiz
16.00 Oda Müziği
19.00 Bir Konser
21.00 Çağlar Anılar ve Müzik
22.07 Gecenin Getirdikleri

Minibüs müziği TV ekranlarında

● TÜRK MÜZİĞİNDE BELLİ BİR DÜZEYİ KORUMAYA ÇALIŞAN DENETİM YASAKLARI TELEVİZYON'DA İŞLEMİYOR

Bazı kültür değerlerimizi korumak açısından TRT çok önemli bir güvence olabilir. Halk türkülerimizin yozlaştırılması, Türk sanat müziğinin klasik değerleri ile yoz örneklerini birbirinden ayırmayı sağlayan bir güvencedir. Kültür değerlerimizin kültür emperyalizmi karşısında savunulmasını üstlenmiş bir kale olması gerekir TRT.

Her ne kadar gazinolarda programa çıkacak solistlerin reklam edilmesi ile TV'de programlanması çoğu kez denk düşerse de, TV porgramlarının her zaman belli bir düzeyin altına düşürülmemesine özen gösterilirdi. Ne yazık ki, Ramazan özel programları ile Bayram pogramlarında korkunç bir yozlaşmaya göz yumulduğu açıkça farkedildi. Neşe Karaböcek adlı hatunun minibüs kasetlerinde dişimizi sıkarak dinlemek zorunda kaldığımız sesini, bu kez TV'da görüntüsüyle birlikte izlemek zorunda bırakıldık. Bu, sizin açınızdan gazino patronlarına verilmiş küçük bir taviz gibi görülebilir. Oysa, kültür değerlerimizin korunması açısından korkunç bir ihanettir. İş bununla kalmamıştır. Ferdi Özbeğen adındaki kişi TRT denetim barajlarını nasıl aşmıştır? Ya Nilüfer adındaki kızın, hele İsmet Nedim'in Türk müziği denetimlerinden geçmesi olanaksız olan şarkılarının hafif müzik numarası içinde yutturmasına ne demeli. Yarın Ferdi Tayfur denilen bayı, öbür gün Orhan Gencebay adındaki zatı TV ekranlarına egemen olmuş görürseniz içiniz sızlamaz mı? Bu yozlaşma eğilimlerinin yanısıra hafif müzik programlarının, herşeyin, hatta yeteneksizliğin bile tezgahlanabileceği programlar haline gelmesi de ayrı bir sorun olmaya başlamıştır. Örneğin bir Bahar Erdeniz adlı şuh kadının nereden ses sanatçısı sayılarak ekrana çıkarıldığını kim açıklayabilir? İşi çıplak ve şuh kadın reklamı yapmak olan gazeteler bile bu kadının programını şu cümlelerle reklam ediyorlardı: Bahar Erdeniz hiç olmazsa detone olmamayı başarıyor.

Ayıptır efendiler. Kültürünüze saygınız yoksa, halkınıza saygınız yoksa, kendinize de mi saygınız yok? Yoksa, o koltuklarda oturmaya hakkınız da yok.

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Arı Maya
Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak bölümünde, karıncalar kanunlara uymayan, yerli yersiz ortalığı birbirine katan karınca Antony'i aramaktadırlar.. Maya, ot çekirgesiyle birlikte herşeye zarar veren Antony'i arkadaşlarının yanına dönmesi için iknaya çabalar. Ne var ki, Antony kendi başına buyruk yaşamak isteğindedir.

19.30 Türk Halk Müziği
İzmir Televizyonu'nca hazırlanan bugünkü Türk Halk Müziği programında sanatçı MEVLÜT DEDE şu türkü'eri söylüyor: DAM BAŞINA, DEVRENT DERESİ, KALENİN ARDINDAYIM, AK SİLLEYE, ANAMUR YOLLARI, ÜMMÜM SENİ.

20.00 Bir Konu Bir Konuk
Jülide Gülizar'ın sunduğu ve konuk olarak Türkiye Muharipler Derneği Genel Başkanı emekli general Celil Gürkan'ın katıldığı programda, konuk emekli general Celil Gürkan Türk ordusuna ve 30 Ağustos Başkumandanlık meydan muharebesine ilişkin soruları yanıtlıyor.

20.30 HABERLER

21.15 Minik Konser
Programda Mendelssohn'un ORMANA VEDA'sını Walter Strauss yönetimindeki Ankara Radyosu Çoksesli Korosu seslendiriyor.

21.20 Silahlı Kuvvetler
Ulusal Kurtuluş Savaşından ve Kıbrıs Barış Harekatından çeşitli görüntülerin yer aldığı programda, Türk Silahlı Kuvvetlerinin eğitim çalışmaları da sergileniyor.

21.50 Televizyon Filmi
Programda, yönetmenliğini Eleider Cook'un yaptığı ve başrollerini Ramon Bieri ile Jane Wyatt'ın paylaştıkları BİR AŞK ÖYKÜSÜ adlı film yayınlanacak. Lou Gerig çok ünlü bir beyzbolcudur. Elenor'la evlenir. Karı-koca birbirlerini çok severler. Lou zirvededir, fakat omuriliği iltihabı hastalığına yakalanmıştır ve ölümünü beklemektedir.

23.10 HABERLER

1980 EUROVİSİON YARIŞMASINA TÜRKİYE KATILACAK MI?

İsrail TV-Radyo Kurumu Genel Müdürü Yosef Lapid, maddi nedenlere bağlayarak ikinci kez Eurovision Yarışmasını Kudüs'te düzenleyemeyeceklerini açıkladı. Bu kararın ardında, birçok ülkenin İsrail'e, İsrail'in Orta Doğu'daki konumuna karşı takındıkları tavrın etkisiyle bu yılki katılımın daha az olacağı kuşkularının yattığı da söyleniyor.

İsrail'in Eurovision Yarışmasını düzenlemekten vazgeçmesiyle TRT Kurumu içinde bazı söylentiler dolaşmaya başladı. 1980 Eurovision Yarışması'na Türkiye katılabilir miydi? Katılmalıydı, katılmamalıydı.. Bu yılki yarışma Türkiye'de düzenlenemez miydi? Elbette düzenlenebilirdi. Ama, İsrail'in 1 milyon dolar masrafı gerektirdiği gerekçesiyle vazgeçtiği yarışmayı Türkiye hangi ekonomik güç'e örgütleyebilirdi? Ne olursa olsun böylesi bir düzenleme için EBU'ya öneri götürülmeliydi. Türkiye, nasılsa bu dalda kolayına birincilik alamayacaktı. Bu fırsattan yararlanmalı ve tüm dünya ülkelerinin gözleri bize çevrilmeliydi. Üstelik elimizde bir de Kültür Merkezi olanakları bulunuyordu.

İşte bu tartışmalar TRT Kurumu içinde, çevresinde dönenip durmakta. Amerika'dan yeni dönen TV Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren, yarışmaya mutlaka katılmaktan yana. Ve 1980 Yarışmasının Türkiye'de yapılması için öneri yapılmasını savunuyor. Tüm bunlar, eylül ortalarında toplanacak TRT Yönetim Kurulu toplantısında karara bağlanacak. Bu karar EBU «Avrupa Yayın Birliği» yu bağlar mı? Elbette bağlamaz. Belki de geçen yıl İsrail'de yapılan yarışmaya katılmadığımız gerekçesiyle bu yıl katılma isteğimizi bile kabul etmeyecek.

İşte TRT'nin önemli sorunlarından biri. Ne dersiniz, dinleyiciye karşı tüm görevlerini yerine getirip (!) sorumluluklarını bilen (!) en yaygın ve etkin yayın kurumumuz Televizyon, Eurovision 1980 yarışması sorununu da çözümlerse ne mutlu bizlere.